PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU
ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 25 sierpnia 2006 r.

RPZ – 410/1/05/BT/

DECYZJA Nr RPZ 23/2006

I. Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity – Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 ww. ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. z 2002 r. Nr 18, poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

uznaje się za praktykę ograniczającą konkurencję, na lokalnym rynku przewozów osób taksówką na terenie Miasta Poznania, określoną w art. 5 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, ***zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję*** przez:

- Zrzeszenie Transportu Prywatnego z siedzibą w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26,
- Poznańskie Stowarzyszenie Taksówkarzy z siedzibą w Poznaniu przy ulicy Zielonej 8,
- Stowarzyszenie Transportu Osobowego i Bagażowego z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Oświecenia 66,
- Stowarzyszenie „RADIO – TAXI – CLUB" Towarzystwo Sieciowe z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Dębina 1,
- Radio Taxi – „STOP" Spółka z o. o. z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Wichrowe Wzgórze 17/144,
- Wiesława Gawryszaka prowadzącego w Poznaniu przy ulicy Rolnej 70/11 działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowe Radio Taxi Serwis,
- Małgorzatę Dobkowicz – Gapczyńską prowadzącą w Poznaniu na Osiedlu Władysława Łokietka 1/47 działalność gospodarczą pod nazwą „EB TAXI"
- Pawła Pietrzyka prowadzącego w Poznaniu przy ulicy Roboczej 4 działalność gospodarczą pod nazwą „PASSAT" – Paweł Pietrzyk,

polegającego na bezpośrednim ustalaniu cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustalenie wysokości podwyżek tzw. opłaty początkowej oraz terminów ich wejścia w życie i **nakazuje zaniechanie jej stosowania**.

II. Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity – Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 ww. ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. z 2002 r. Nr 18, poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nie stwierdza się stosowania przez:

- Zrzeszenie Transportu Prywatnego z siedzibą w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26,
- Poznańskie Stowarzyszenie Taksówkarzy z siedzibą w Poznaniu przy ulicy Zielonej 8,
- Stowarzyszenie Transportu Osobowego i Bagażowego z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Oświecenia 66,
- Stowarzyszenie „RADIO – TAXI – CLUB" Towarzystwo Sieciowe z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Dębina 1,
- Radio Taxi – „STOP" Spółka z o. o. z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Wichrowe Wzgórze 17/144,
- Wiesława Gawryszaka prowadzącego w Poznaniu przy ulicy Rolnej 70/11 działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowe Radio Taxi Serwis,
- Małgorzatę Dobkowicz – Gapczyńską prowadzącą w Poznaniu na Osiedlu Władysława Łokietka 1/47 działalność gospodarczą pod nazwą „EB TAXI",
- Pawła Pietrzyka prowadzącego w Poznaniu przy ulicy Roboczej 4 działalność gospodarczą pod nazwą „PASSAT" – Paweł Pietrzyk,

praktyki ograniczającej konkurencję, na lokalnym rynku przewozów osób taksówką na terenie Miasta Poznania, określonej w art. 5 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, poprzez **zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję** polegającego na bezpośrednim ustalaniu cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustalenie wysokości podwyżek tzw. opłaty za jeden kilometr oraz terminów ich wejścia w życie.

III. Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity – Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 ww. ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. z 2002 Nr 18, poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w związku ze stwierdzeniem praktyki określonej w pkt. I sentencji **nakłada się na:**

- Wiesława Gawryszaka prowadzącego w Poznaniu przy ulicy Rolnej 70/11 działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowe Radio Taxi Serwis **karę pieniężną w wysokości 12 977,61 PLN** (słownie: dwanaście tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt siedem złotych sześćdziesiąt jeden groszy),

- Małgorzatę Dobkowicz – Gapczyńską prowadzącą w Poznaniu na Osiedlu Władysława Łokietka 1/47 działalność gospodarczą pod nazwą „EB TAXI" **karę pieniężną w wysokości 9 620,13 PLN** (słownie: dziewięć tysięcy sześćset dwadzieścia złotych trzynaście groszy),
- Pawła Pietrzyka prowadzącego w Poznaniu przy ulicy Roboczej 4 działalność gospodarczą pod nazwą „PASSAT" – Paweł Pietrzyk **karę pieniężną w wysokości 10 448,18 PLN** (słownie: dziesięć tysięcy czterysta czterdzieści osiem złotych osiemnaście groszy),
- Radio Taxi – „STOP" Spółka z o. o. z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Wichrowe Wzgórze 17/144 **karę pieniężną w wysokości 14 736,66 PLN** (słownie: czternaście tysięcy siedemset trzydzieści sześć złotych sześćdziesiąt sześć groszy),

płatną do budżetu państwa.

IV. Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 101 ust. 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity – Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 ww. ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 roku *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. 2002 Nr 18, poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w związku ze stwierdzeniem praktyki określonej w pkt. I sentencji **nakłada się na:**

- Zrzeszenie Transportu Prywatnego z siedzibą w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26 **karę pieniężną w wysokości 22 927,13 PLN** (słownie: dwadzieścia dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia siedem złotych trzynaście groszy),
- Poznańskie Stowarzyszenie Taksówkarzy z siedzibą w Poznaniu przy ulicy Zielonej 8 **karę pieniężną w wysokości 17 721,19 PLN** (słownie: siedemnaście tysięcy siedemset dwadzieścia jeden złotych dziewiętnaście groszy),
- Stowarzyszenie Transportu Osobowego i Bagażowego z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Oświecenia 66 **karę pieniężną w wysokości 3 280,64 PLN** (słownie: trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt złotych sześćdziesiąt cztery grosze),
- Stowarzyszenie „RADIO – TAXI – CLUB" Towarzystwo Sieciowe z siedzibą w Poznaniu na Osiedlu Dębina 1 **karę pieniężną w wysokości 6 692,96 PLN** (słownie: sześć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt sześć groszy),

płatną do budżetu państwa.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 11 maja 2005 r. w dzienniku Gazeta Wyborcza – Gazeta Wielkopolska ukazała się informacja, zatytułowana „Jazda na maxa”. Jej autorki sugerowały, że planowane podwyżki opłat za przewóz osób taksówką tzn. opłaty początkowej (pot. „opłaty za trzaśnięcie drzwiami”) są skutkiem zmowy cenowej, do której doszło pomiędzy kilkoma największymi poznańskimi korporacjami taksówkowymi. W artykule przytoczono wypowiedź anonimowej przedstawicielki jednej z poznańskich korporacji taksówkowych, która wspominając spotkanie zorganizowane przez jedną z korporacji, wskazywała, że „korporacje były namawiane do wspólnego podniesienia opłat wstępnych (…)”. Następnego dnia tzn. 12 maja 2005 r. także w dzienniku Gazeta Wyborcza ukazała się kolejna informacja w ww. sprawie, zatytułowana „Taxitraktat”. Autorka artykułu wskazywała, że istnieje pisemna umowa w sprawie podwyżki opłaty początkowej, zawarta pomiędzy kilkoma poznańskimi korporacjami taksówkowymi. Na potwierdzenie tej tezy cytowane były wypowiedzi członków władz niektórych korporacji taksówkowych. Wskazywali oni, że przedstawiciele kilku poznańskich korporacji spotykali się w siedzibie jednej z nich już od dłuższego czasu. Zgodnie z wypowiedzią członka zarządu jednej z korporacji „(…) nie wszyscy godzili się na podwyżkę. Niektórzy chcieli nadal konkurować ceną (…)”. Z kolei przedstawiciel innej korporacji taksówkowej wyraził zdziwienie, że sprawa podwyżki opłat mógłby zainteresować się Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów albowiem „opłata wstępna będzie taka sama, ale nadal będziemy konkurować o klienta opłatą za kilometr. Różne firmy mają też różne rabaty”. Autorka artykułu wskazywała także, że korporacje taksówkowe przeprowadziły losowanie kolejności zmiany układu taryf (legalizacji taksometru i wydania dowodu legalizacji przyrządów pomiarowych) albowiem Obwodowy Urząd Miar w Poznaniu, z uwagi na brak dużej liczby pracowników uprawnionych do dokonywania ww. czynności, nie ma możliwości dokonania zmian u wszystkich korporacji jednocześnie. W wyniku tego losowania jako pierwsza, zmiany opłat za przejazd taksówką miało wprowadzić Poznańskie Stowarzyszenie Taksówkarzy, następnie Stowarzyszenie „RADIO – TAXI – CLUB” Towarzystwo Sieciowe, a w końcu maja Zrzeszenie Transportu Prywatnego.

W związku z pierwszą publikacją w ww. sprawie z dnia 11 maja 2005 r., tego samego dnia, Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu, wszczęła postępowanie wyjaśniające w sprawie działań niektórych poznańskich korporacji taksówkowych, polegających na ustalaniu cen za przejazd taksówką (sygn. RPZ-400/14/05/BT/). Celem tego postępowania było wstępne ustalenie czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym czy sprawa ma charakter antymonopolowy.

W toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzono siedem kontroli przedsiębiorców, w tym sześć kontroli w siedzibach sześciu poznańskich korporacji taksówkowych (zdaniem dziennikarzy najbardziej zaangażowanych w porozumienie) oraz jedną kontrolę w siedzibie przedsiębiorcy prowadzącego drukarnię, która zajmuje się drukiem naklejek na samochody (taksówki) zawierających taryfę opłat za przejazd. Ponadto pracownicy Delegatury Urzędu w Poznaniu przeprowadzili rozmowę z Naczelnikiem Obwodowego Urzędu Miar w Poznaniu, z której sporządzono notatkę służbową. Celem tej rozmowy było ustalenie kolejności zgłoszeń, przez korporacje taksówkowe, chęci zmiany układu taryf (legalizacji taksometru i wydania dowodu legalizacji przyrządów pomiarowych).

Oceniając zebrany w toku postępowania wyjaśniającego materiał dowodowy Prezes Urzędu doszedł do wniosku, iż w przedmiotowej sprawie, na lokalnym rynku przewozu osób taksówką na terenie Miasta Poznania, mogło dojść do zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję, pomiędzy ośmioma poznańskimi korporacjami taksówkowymi, polegającego na bezpośrednim ustalaniu cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustaleniu wysokości podwyżek tzw. opłaty początkowej, opłaty za jeden kilometr oraz terminów ich wejścia w życie. Dlatego też w dniu 21 czerwca 2005 r. wszczęte zostało w ww. sprawie postępowanie antymonopolowe.

W toku postępowania antymonopolowego Prezes Urzędu ustalił co następuje:

Część przedsiębiorców prowadzących na terenie Miasta Poznania działalność gospodarczą polegającą na wykonywaniu transportu drogowego taksówką zrzeszona jest w tzw. korporacjach taksówkowych. Pojęcie „korporacja taksówkowa" nie jest wyrażeniem języka prawnego ani prawniczego. Jest wyrażeniem języka potocznego. Przedmiotowe korporacje taksówkowe są podmiotami zróżnicowanymi zarówno pod względem organizacyjnym, jak i prawnym. Członkowie korporacji – poszczególni taksówkarze – posługują się określonymi emblematami i znakami graficznymi identyfikującymi daną korporację (logo), zaś usługi w obrębie członków poszczególnych korporacji wykonywane są po jednolitej cenie. Każda korporacja posiada także swój odrębny numer telefoniczny (np. 96 28 czy 222 222).

Część podmiotów będących stronami niniejszego postępowania to zrzeszenia i stowarzyszenia. Zrzeszają oni przedsiębiorców (taksówkarzy), którzy świadczą usługi przewozu taksówką po ustalonej w danej korporacji cenie. Dodatkowo ww. zrzeszenia świadczą na ich rzecz, drogą radiową, usługi informacyjno – dyspozytorskie (powiadamiają o miejscu oczekiwania klienta na taksówkę). Inne podmioty będące stronami niniejszego postępowania to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki kapitałowe. Świadczą oni jedynie na rzecz współpracujących z nimi, na podstawie umowy cywilnoprawnej, taksówkarzy, za określoną odpłatnością, usługi informacyjno – dyspozytorskie. Współpracujący z nimi taksówkarze zobowiązują się natomiast oznaczyć swój samochód w sposób przez nich wskazany i pobierać ustalone przez nich opłaty za przewóz osób.

Opłatę za przejazd taksówką osobową podzielić można na kilka elementów. Składa się ona z opłaty początkowej (tzw. opłata za pierwszy kilometr, potocznie „opłata za trzaśnięcie drzwiami"), opłaty za każdy kolejny kilometr i z opłaty za godzinę postoju. Na terenie Poznania, na podstawie Uchwały nr LVIII/611/IV/2004 Rady Miasta Poznania z dnia 7 grudnia 2004 r. *w sprawie zmiany uchwały Nr LXIX/809/III/2001 Rady Miasta Poznania z dnia 18 września 2001 r. w sprawie ustalenia cen urzędowych (maksymalnych) oraz zasad taryfowych za przewozy taksówkami osobowymi*, obowiązują maksymalne stawki cen za przejazd taksówką osobową. Stawki cen maksymalnych kształtują się na następującym poziomie:

Opłata początkowa dla wszystkich taryf	5,00 PLN
Taryfa 1 – dzienna za 1 km	2,50 PLN
Taryfa 2 – nocna i święta	3,75 PLN
Oplata za 1 godz. postoju we wszystkich taryfach	35,00 PLN

Należy jednak zauważyć, że ceny za przejazd taksówką osobową w ww. wysokości obowiązywały już wcześniej tj. od dnia 1 października 2001 r. (na podstawie uchwały nr LXIX/809/III/2001 Rady Miasta Poznania z dnia 18 września 2001 r.).

1. Strony postępowania

Zrzeszenie Transportu Prywatnego (dalej: ZTP) jest samorządną i dobrowolną organizacją podmiotów gospodarczych świadczących usługi transportowe, działającą na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1989 r. *o samorządzie zawodowym niektórych podmiotów gospodarczych* (Dz. U. Nr 35, poz. 194) oraz w oparciu o statut. Zrzeszenie posiada osobowość prawną i wpisane jest do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego. Zrzeszenie, zgodnie ze statutem, może prowadzić działalność gospodarczą, nie jest jednak wpisane do Rejestru Przedsiębiorców KRS. Członkiem ZTP może być osoba prowadząca jako podstawową działalność gospodarczą w zakresie usług transportowych. Osoba ta musi być także wpisana do ewidencji działalności gospodarczej (karty 15 – 32, 41-43 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Poznańskie Stowarzyszenie Taksówkarzy (dalej: PST) posiada osobowość prawną i jest wpisane do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego. Stowarzyszenie działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – *Prawo o stowarzyszeniach* (tekst jednolity – Dz. U. z 2001 r. Nr 79 poz. 855 ze zm.) i nie jest wpisane do Rejestru przedsiębiorców KRS. Członkiem zwyczajnym stowarzyszenia, zgodnie ze statutem, może być osoba fizyczna, która świadczy usługi transportowe (karty 57, 74-90 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Stowarzyszenie Transportu Osobowego i Bagażowego (dalej: STOiB) posiada osobowość prawną i jest wpisane do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego. Nie jest jednak wpisane do Rejestru Przedsiębiorców KRS. Stowarzyszenie działa w oparciu o przepisy ustawy – *Prawo o stowarzyszeniach,* a jego członkiem mogą być osoby wykonujące zawód kierowcy taksówki i świadczące usługi transportowe (karty 49-51 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/ oraz 60-62 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Stowarzyszenie „RADIO – TAXI – CLUB" Towarzystwo Sieciowe (dalej: Radio Taxi Club) działa w oparciu o przepisy ustawy – *Prawo o stowarzyszeniach,* posiada osobowość prawną i jest wpisane do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego. Stowarzyszenie nie jest wpisane do Rejestru Przedsiębiorców KRS. Członkiem zwyczajnym stowarzyszenia może być osoba fizyczna, która legitymuje się uprawnieniem do wykonywania usług transportowych oraz jest wpisana do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej w zakresie wykonywania usług transportu między innymi osobowego (karty 189-205 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Radio Taxi – „STOP" Spółka z o. o. (dalej: Radio Taxi Stop) jest spółką prawa handlowego, wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców KRS, której udziałowcami są osoby fizyczne (około 50 osób). Żaden z udziałowców nie posiada jednak więcej niż 10% kapitału zakładowego. Przedmiotem działalności spółki jest między innymi działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących i nawigacyjnych, transport pasażerski (miejski i międzymiastowy), działalność taksówek osobowych, transmisja danych i teleinformatyka oraz radiotelekomunikacja. Faktycznie spółka nie prowadzi jednak działalności polegającej na przewozie osób taksówką lecz świadczy taksówkarzom związanym ze spółką na podstawie „umowy o współpracy" drogą radiową, usługi informacyjno – dyspozytorskie polegające na przekazywaniu im zleceń przewozu osób taksówką i powiadamianiu o miejscu oczekiwania klienta na taksówkę. Taksówkarz zobowiązany jest natomiast posiadać taksometr „zalegalizowany zgodnie z taryfą ustaloną przez spółkę" tzn. świadczyć usługi przewozu osób taksówką w cenie ustalonej przez spółkę. (karty 156-175 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/ oraz 81-82 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Wiesław Gawryszak prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą **Przedsiębiorstwo Usługowe Radio Taxi Serwis** (dalej W.Gawryszak lub RMI Radio Taxi) jest dysponentem numeru telefonu 96-68, częstotliwości radiowej oraz zewnętrznego szyldu „RMI Radio Taxi". Przedmiotem jego działalności jest reklama, działalność centrów telefonicznych oraz działalność taksówek osobowych. W. Gawryszak udostępnia współpracującym z nim, na podstawie umowy o współpracę, taksówkarzom ww. numer telefonu, częstotliwość radiową oraz ww. szyld. Świadczy taksówkarzom z nim związanym drogą radiową, usługi informacyjno – dyspozytorskie. Taksówkarze zobowiązani są natomiast wnosić stosowną miesięczną opłatę oraz świadczyć usługi przewozu osób taksówką w cenie ustalonej przez W. Gawryszaka (karty 34-37 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/ oraz 185-186 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Małgorzata Dobkowicz – Gapczyńską prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą „**EB TAXI"** (dalej: M.Dobkowicz-Gapczyńska lub EB Taxi) jest dysponentem numerów telefonów 96-69 oraz 8222 222, częstotliwości radiowej oraz zewnętrznego szyldu „Radio Taxi M1". Przedmiotem jej działalności jest między innymi działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych oraz działalność taksówek osobowych. M.Dobkowicz – Gapczyńska także udostępnia współpracującym z nią, na podstawie umowy o współpracę, taksówkarzom ww. numery telefonu, częstotliwość radiową oraz szyld. Świadczy także taksówkarzom z nią związanym drogą radiową, usługi informacyjno – dyspozytorskie. Taksówkarze zobowiązani są natomiast wnosić stosowną miesięczną opłatę oraz świadczyć usługi przewozu osób taksówką w cenie ustalonej przez M.Dobkowicz – Gapczyńską. (karty 149-151 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/ oraz 167, 367 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Paweł Pietrzyk prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „**PASSAT" – Paweł Pietrzyk** (dalej: P.Pietrzyk lub Radio Taxi ACI) jest dysponentem numeru telefonu 96 67, częstotliwości radiowej oraz zewnętrznego szyldu „Radio Taxi ACI". Przedmiotem jego działalności jest między innymi działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji elektrycznej aparatury rozdzielczej i sterowniczej, transmisja danych, radiokomunikacja, działalność taksówek osobowych oraz transport pasażerski miejski.

P. Pietrzyk, podobnie jak W. Gawryszak i M.Dobkowicz-Gapczyńska udostępnia współpracującym z nim, na podstawie umowy, taksówkarzom ww. numer telefonu, częstotliwość radiową, szyld Radio Taxi ACI, a ponadto świadczy im drogą radiową, usługi informacyjno – dyspozytorskie. Taksówkarze zobowiązani są natomiast wnosić stosowną miesięczną opłatę oraz świadczyć usługi przewozu osób taksówką w cenie ustalonej przez P. Pietrzyka. Działalność polegająca na przekazywaniu taksówkarzom zleceń stanowi niewielką część prowadzonej przez P.Pietrzyka działalności gospodarczej (karty 106-110, 276-278 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Na terenie Poznania licencje[1] na wykonywanie transportu drogowego taksówką osobową posiada ok. 2600 przedsiębiorców (taksówkarzy), z czego ok. 2390 wykonuje przewóz osób taksówką w ramach tzw. radio – taxi.

	ZTP	PST	STOiB	Radio Taxi Club	Radio Taxi Stop	RMI Radio Taxi	EB Taxi	Radio Taxi ACI
Liczba taksówkarzy[2]	422	212	71	113	130	270	[tajemnica przedsiębiorstwa - § 1 załącznika nr 1 do decyzji]	150
Razem: 1538 (59 % całości)								

Karty 35, 42, 50, 158 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/ oraz 66, 105, 194, 162, 276, 282-285 i 367 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/.

2. Spotkania przedstawicieli poznańskich korporacji taksówkowych

W toku postępowania ustalono, że przedstawiciele poznańskich korporacji taksówkowych, ze pewną regularnością, spotykają się ze sobą. Ostatnie takie spotkanie, przed przeprowadzonymi w połowie maja 2005 r. kontrolami u niektórych stron niniejszego postępowania, miało miejsce w siedzibie ZTP, w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26, w dniu 20 kwietnia 2005 r.

Dowodami, na podstawie których ustalono powyższy fakt są między innymi ustne wyjaśnienia osób uprawnionych do reprezentowania kontrolowanego – stron postępowania, złożone w toku kontroli. Fakt spotkania potwierdzają w swoich wyjaśnieniach Prezes i Wiceprezesi ZTP tzn. Michał Wieczorek, Jan Pawlak, Janusz Dragulski. Nie byli jednak w stanie określić dokładnej daty tego spotkania. Zgodnie natomiast twierdzili, że spotkanie

[1] Pod pojęciem „licencja" rozumieć należy zezwolenie dla przedsiębiorcy na podjęcie i wykonywanie transportu drogowego (art. 5 ust. 1 i art. 6 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o transporcie drogowym* – tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088 ze zm.). Organem właściwym w sprawach udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany lub cofnięcia licencji w zakresie transportu drogowego, w przewozach taksówkowych, jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta (art. 7 ust. 1 i ust. 2 pkt. 2 ww. ustawy).

[2] Według średniego stanu z połowy 2005 r. Dane dotyczące liczby taksówkarzy Poznaniu pochodzą z odpowiedzi udzielonych przez strony w toku postępowania oraz z informacji zawartych w dzienniku „Głos Wielkopolski" z dnia 23 listopada 2005 r.

odbyło się „około 3 tygodnie przed dniem kontroli” (kontrola miała miejsce 11 maja 2005 r.). Ich zdaniem spotkanie to nie było zwołane z inicjatywy członków prezydium Zarządu ZTP. Fakt kwietniowego spotkania Michał Wieczorek – prezes zarządu ZTP potwierdził także pośrednio w piśmie z dnia 21 grudnia 2005 r. wskazując, że w grudniu 2005 r. wszystkie korporacje w Poznaniu stosują już opłatę początkową w wysokości 5,00 PLN „chociaż część z nich nie uczestniczyła w kwietniowym spotkaniu (…)” (karta 207 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/). Ponadto wyraźnie wskazali, że „spotkania przedstawicieli korporacji odbywały się i nadal odbywają, wiele jest bowiem spraw związanych ze świadczeniem usług przewozowych, które dotyczą całego środowiska” (karta 208 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Fakt odbywania spotkań pomiędzy przedstawicielami poznańskich korporacji taksówkowych potwierdził Tomasz Smólski (dalej: T.Smólski) – wiceprezes PST. Wskazał on, że przedstawiciele PST spotykają się z przedstawicielami innych korporacjami taksówkowych w sprawach tzw. ogólnośrodowiskowych lub (częściej) rozmawiają z nimi telefonicznie. Wiceprezes PST sądzi także, że prezes PST (Zenon Rosada) czasami spotyka się z prezesami innych korporacji, a rozmowy te dotyczą różnych wiadomości o taksówkarzach. Czasami także rozmowy prowadzone są telefonicznie. Ze spotkań prezesów korporacji, według wiceprezesa PST, nie sporządza się protokołów. Ostatnie spotkanie z przedstawicielami innych korporacji, według wiceprezesa PST, miało miejsce w kwietniu bądź maju 2004 r. i dotyczyło wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skargi na uchwałę Rady Miasta Poznania dotyczącą poszerzenia stref taxi (karty 60 – 61 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). Z kolei Zenon Rosada – prezes PST, na pytanie kontrolującego, czy w ciągu ostatniego miesiąca spotykał się przedstawicielami innych korporacji (np. z prezesami tych korporacji), odpowiedział, że spotykał się, a to spotkanie miało miejsce trzy tygodnie wcześniej (oświadczenie w tym zakresie złożył w czasie kontroli w dniu 12 maja 2005 r.), w siedzibie ZTP w Poznaniu, na Dębcu (dzielnica Poznania) przy ulicy Drużynowej (karta 62 akt. adm. RPZ-400/14/05/BT/). Ponadto sprawozdanie z działalności Zarządu PST za okres od 14.03.2004 r. do 13.03.2005 r., z którego w trakcie kontroli sporządzono kserokopię, wynika, że do ważnych zadań zrealizowanych w ww. okresie przez zarząd PST zaliczono „kilkakrotne spotkanie z innymi korporacjami dla uzyskania regulacji taryf” (karta 69 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Fakt spotkania przedstawicieli poznańskich korporacji taksówkowych potwierdził także, udzielając wyjaśnień w toku kontroli, Andrzej Piochacz (dalej: A.Piochacz) – prezes zarządu STOiB. To on wyraźnie wskazał, że przedmiotowe spotkanie, w siedzibie ZTP, odbyło się 20 kwietnia 2005 r. Jednocześnie prezes STOiB udzielił wyjaśnień, iż w roku 2005 takich spotkań było nie więcej niż 3 (karty 49 – 51 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Z kolei Zdzisław Gorbarczyk - prezes Radio Taxi Club, w odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu z dnia 1 czerwca 2005 r., wskazał, że „przedstawiciele Radio Taxi Club uczestniczą w każdym spotkaniu poznańskich korporacji taksówkowych, na których omawiane są problemy dotyczące środowiska taksówkarskiego. To ostatnie w kwietniu dotyczyło (…)”. Tym samym prezes Radio Taxi Club także potwierdził fakt spotkania przedstawicieli poznańskich korporacji taksówkowych (karty 189-190 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Także W.Gawryszak (RMI Radio Taxi), w toku kontroli potwierdził, że ok. 3 – 4 tygodnie przed kontrolą (kontrola miała miejsce w dniu 11 maja 2005 r.) odbyło się spotkanie z innymi przedstawicielami poznańskich korporacji taksówkowych (karta 34-37 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

M. Dobkowicz – Gapczyńska (EB Taxi), w toku kontroli, także pośrednio potwierdziła fakt spotkania, które miało miejsce w siedzibie ZTP, stwierdzając, że nie brała w nim udziału i że w ogóle nie chodzi na takie spotkania (karty 149-151 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). Ponadto dodała, że nikt nie ma pełnomocnictwa do reprezentowania jej przedsiębiorstwa. Nic jej także nie wiadomo aby ktoś z EB Taxi był obecny na tym spotkaniu (karty 154 oraz 165 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Z kolei Gwidon Algusiewicz (dalej G.Algusiewicz) – członek zarządu Radio Taxi Stop, w toku kontroli, potwierdził, że generalnie poznańskie korporacje taksówkowe spotykają się ze sobą, albowiem jest wiele elementów, które je łączą. Jednocześnie G.Algusiewicz wyjaśnił, że ostatnie „zebranie" miało miejsce ok. 1,5 miesiąca przed kontrolą (kontrola miała miejsce w dniu 17 maja 2005r.). Jego zdaniem było to „pod koniec marca". Wyjaśnienie to pozostaje więc w sprzeczności z innymi, wiarygodnymi, zdaniem Prezesa Urzędu, wyjaśnieniami złożonymi przez osoby uprawnione do reprezentowania pozostałych stron postępowania antymonopolowego. W całkowitej zaś sprzeczności z ww. wyjaśnieniami udzielonymi przez przedstawicieli innych stron postępowania pozostaje wyjaśnienie Romana Koniecznego (dalej: R.Konieczny) – członka zarządu Radio Taxi Stop. Na pytanie kontrolującego, czy w ciągu ostatniego miesiąca (począwszy od 17 maja 2005 r.) członkowie zarządu spotykali się z przedstawicielami innych poznańskich korporacji taksówkowych odpowiedział „Nie spotykaliśmy się" (karty 156 – 159 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Jednak wobec wcześniejszych wyjaśnień udzielonych przez Michała Wieczorka, Jana Pawlaka, Janusza Dragulskigo (prezes i wiceprezesi ZTP), Zenona Rosadę (prezes PST), A.Piochacza (prezes zarządu STOiB), Zdzisława Gorbarczyka (prezes Radio Taxi Club), W.Gawryszaka (RMI Radio Taxi) uznać należy fakt spotkania w dniu 20 kwietnia 2005 r. w siedzibie ZTP przy ulicy Drużynowej 26 za należycie udowodniony. Ich wyjaśnienia są ze sobą zgodne, spójne, logiczne i konsekwentne.

Za niewiarygodne należy uznać wyjaśnienie T.Smólskiego – wiceprezesa PST, złożone w toku kontroli, że ze spotkań prezesów korporacji nie sporządza się protokołów („z tych spotkań lub rozmów telefonicznych nie ma protokołów" – karta 57 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). W oczywisty sposób przeczy temu dokument - „protokół spisany w dniu 8 marca 2001 r. na zebraniu przedstawicieli korporacji radio – taxi, prowadzących działalność na terenie miasta Poznania". Zebranie to, zgodnie z treścią ww. dokumentu, odbyło się w siedzibie ZTP w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26. Jego przedmiotem było przyjęcie przez wszystkich obecnych nowego czasu obowiązywania taryfy nocnej. Do przestrzegania tego wspólnego ustalenia i „praktycznego wdrożenia w życie" zobowiązali się przedstawiciele kilkunastu obecnych tam korporacji taksówkowych, składając podpis pod treścią dokumentu (karta 120 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). Mając powyższe na uwadze nie można jednoznacznie wykluczyć, iż także ze spotkania, które odbyło się w siedzibie ZTP w dniu 20 kwietnia 2005 r. sporządzono protokół. Ponadto ww. protokół jest ewidentnym dowodem na potwierdzenie faktu wspólnych spotkań poznańskich korporacji taksówkowych. Wskazuje on także na możliwość podejmowania w toku tych spotkań wspólnych ustaleń.

W toku postępowania ustalono więc, że w spotkaniu zorganizowanym w siedzibie ZTP w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26 w dniu 20 kwietnia 2005 r. uczestniczyli przedstawiciele następujących korporacji taksówkowych:

- ZTP jako gospodarze spotkania (fakt ich obecności potwierdzili prezes i wiceprezesi tego Zrzeszenia, prezes STOiB, prezes PST oraz W. Gawryszak),

- RMI Radio Taxi (fakt obecności potwierdził sam W. Gawryszak, a ponadto prezes i wiceprezesi ZTP, prezes PST, prezes STOiB),
- PST (fakt ich obecności potwierdził sam prezes PST, a ponadto prezes i wiceprezesi ZTP, prezes STOiB oraz W. Gawryszak)
- STOiB (fakt uczestnictwa potwierdził sam prezes STOiB)
- Radio Taxi Club (fakt uczestnictwa potwierdzili prezes i wiceprezesi ZTP, oraz prezes STOiB)
- EB Taxi (M. Dobkowicz – Gapczyńska zdecydowanie zaprzeczyła jakoby była obecna na tym spotkaniu, zarówno osobiście jak i przez jakiegokolwiek pełnomocnika. Nic jej także nie wiadomo aby ktoś z EB Taxi był obecny na tym spotkaniu – karty 154 oraz 165 akt adm. RPZ- 410/1/05/BT/, jednak fakt uczestnictwa przedstawiciela EB Taxi potwierdzili prezes i wiceprezesi ZTP, prezes STOiB oraz W.Gawryszak, który stwierdził, że EB Taxi było tam obecne „prawdopodobnie"),
- Radio Taxi ACI (P. Pietrzyk stwierdził, że żaden z przedstawicieli ACI Radio Taxi nie uczestniczył w tym spotkaniu, jednak fakt uczestnictwa przedstawiciela tej korporacji potwierdzili prezes i wiceprezesi ZTP),
- Radio Taxi Stop (G.Algusiewicz oraz R.Konieczny – członkowie zarządu zaprzeczyli jakoby byli obecni na tym spotkaniu, jednak fakt uczestnictwa przedstawicieli tej korporacji potwierdzili prezes i wiceprezesi ZTP, prezes STOiB oraz W.Gawryszak, który stwierdził, że Radio Taxi Stop było tam „prawdopodobnie").

Prezes Urzędu ustalając powyższe fakty odmówił wiarygodności wyjaśnieniom M.Dobkowicz-Gapczyńskiej (EB Taxi), P.Pietrzyka (Radio Taxi ACI) oraz G.Algusiewicza i R.Koniecznego (Radio Taxi Stop) albowiem fakt obecności przedstawicieli ich korporacji taksówkowych stwierdzali przedstawiciele innych korporacji taksówkowych, których wyjaśnienia są ze sobą zgodne (karty akt adm. 36, 41-43, 49- 51, 58 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

3. Rozmowy o cenach podczas spotkań korporacji taksówkowych.

W toku postępowania ustalono także, że przedstawiciele poznańskich korporacji taksówkowych podczas wspólnych spotkań wymieniają się informacjami na temat „strategii działań, ilości zleceń, ilości taksówek, stosowanych promocji i rabatów, dopłat i cen umownych obowiązujących w poszczególnych korporacjach", mimo iż czasami informacje te, jak wskazywał Z.Rosada (prezes PST) okazują się być fałszywe (karta 88 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/). Co do zasady spotkania te dotyczą wiec tzw. spraw „ogólnośrodowiskowych". Korporacje przekazują sobie także informacje o taksówkarzach „migrujących" pomiędzy nimi oraz o programach komputerowych używanych w tej działalności. Dyskutowane są także kwestie dotyczące polityki Miasta Poznania w zakresie działalności polegającej na przewozie osób takie jak: rozszerzenie drugiej strefy taxi, likwidacja postojów w centrum, uczynienie jednej z ulic w centrum Poznania ulicą dwukierunkową (karty 37, 42, 57, 58 oraz 158 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). Zenon Rosada – prezes PST, w toku kontroli wyjaśnił, że korporacje w zasadzie nie chcą przychodzić na spotkania, a one i tak kończą się prawie zawsze awanturą (karta 58 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

W toku postępowania ustalono, że także podczas spotkania w dniu 20 kwietnia 2005 r. przedstawiciele korporacji rozmawiali o cenach usług za przewóz osób taksówką. Dowodami na których oparto powyższe ustalenia są ustne wyjaśnienia złożone w toku kontroli, przez osoby uprawnione do reprezentowania przedsiębiorców – stron postępowania. G.Algusiewicz – członek zarządu Radio Taxi Stop, w toku kontroli, wyjaśnił „na każdym z zebrań

przedstawicieli korporacji dyskutowano o podwyżkach. Na ostatnim zebraniu ok. 1,5 temu (na Drużynowej) także o tym rozmawialiśmy" (karta 158 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). Z kolei A.Piochacz – prezes STOiB w toku kontroli wyjaśnił, że w czasie ostatniego spotkania w dniu 20 kwietnia 2005 r. w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26, omawiano wiele zagadnień. Głównym jednak tematem była zmiana taryf. W tej kwestii stanowiska zgromadzonych były na tyle zróżnicowane, że nie podjęto żadnych uzgodnień w sprawie jednolitej ceny opłaty wstępnej (karta 50 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Na podstawie powyższych wyjaśnień wysnuć można więc wniosek, że przedmiotem ostatniego (przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego i kontrolami) spotkania przedstawicieli kilku ww. poznańskich korporacji taksówkowych była między innymi kwestia wysokości opłat za przejazd taksówką osobową, w tym zmiana ich wysokości.

Ponadto dowodem wskazującym, że w trakcie ww. spotkań poruszane są kwestie związane z wysokością opłat za przejazd taksówką, jest oświadczenie złożone przez Marka Kurkiewicza – prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowe „Taxi Babex-2" z siedzibą w Poznaniu, będące odpowiedzią na wezwanie Prezesa Urzędu. Wskazał on, że „co prawda w przeszłości wielokrotnie poznańskie korporacje próbowały ustalić równe stawki, lecz w związku z niezgodnością co do ich wysokości nie doszło do porozumienia" (karta 331 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

4. Wysokość podwyżki opłat za przejazd taksówką.

Ustalono, że przedsiębiorcy będący stronami niniejszego postępowania, w maju, czerwcu oraz listopadzie 2005 r., podnieśli ceny za przejazd taksówką. Niekiedy wzrastały wszystkie opłaty, a niekiedy tylko niektóre (np. tylko opłata początkowa). Wysokość podwyżek ilustruje poniższa tabela.

Zmiany wysokości **opłaty początkowej**:

	ZTP	PST	STOiB	Radio Taxi Club	Radio Taxi Stop	RMI Radio Taxi	EB Taxi	Radio Taxi ACI
przed podwyżką (w PLN)	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50
po podwyżce (w PLN)	**5,00**	**5,00**	**5,00**	**5,00**	**5,00**	**5,00**	**5,00**	**5,00**

(Karty 35, 51, 63, 150, 157, 198-190 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/ oraz karty 55, 65, 71, 82, 88, 90, 106, 165-166 RPZ-410/1/05/BT/).

Zmiany wysokości **opłaty za jeden km. (taryfa I)**:

	ZTP	PST	STOiB	Radio Taxi Club	Radio Taxi Stop	RMI Radio Taxi	EB Taxi	Radio Taxi ACI
przed podwyżką (w PLN)	**1,40**	**1,40**	1,60	1,80	1,60	**1,70**	**1,70**	1,80
po podwyżce (w PLN)	**1,50**	**1,50**	1,60	1,80	1,60	**1,76**	**1,76**	1,80

(Karty 35, 51, 63, 150, 157, 198-190 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/ oraz karty 55, 65, 71, 82, 88, 90, 106, 165-166, 185 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/)

Widać więc, że tylko cztery korporacje – strony postępowania podwyższyły opłaty za jeden km. Są to ZTP, PST, RMI Radio Taxi oraz EB Taxi.

5. Terminy podjęcia decyzji o podwyżkach oraz terminy ich wejście w życie.

W toku postępowania ustalono następujące **terminy podjęcia przez strony postępowania decyzji o podwyżce <u>opłaty początkowej</u>:**

	ZTP	PST	STOiB	Radio Taxi Club	Radio Taxi Stop	RMI Radio Taxi	EB Taxi	Radio Taxi ACI
Data	24 maja 2005 r.	7 kwietnia 2005 r. oraz 27 kwietnia 2005 r.	20 grudnia 2004 r.	31 marca 2005 r.	10 maja 2005 r.	przed 9 maja 2005 r.	przed 16 maja 2005 r.	26 października 2005 r.

(Karty 56, 80, 81, 87, 157 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/ oraz karty 123, 125, 158, 160-170, 189 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/)

Wyjaśnić należy, że w dniu 7 kwietnia 2005 r. Zarząd PST podjął uchwałę o wprowadzeniu nowych, wyższych ww. stawek taryfowych, natomiast w dniu 27 kwietnia 2005 r., niejako w wykonaniu ww. uchwały, podjął uchwałę o „regulacji taryfy przewozowej" w terminie 11 – 13 maja 2005 r. (karty 123 i 125 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

W toku postępowania ustalono następujące **terminy podjęcia przez strony postępowania decyzji o podwyżce <u>opłaty za jeden km</u> (taryfa I):**

	ZTP	PST	STOiB	Radio Taxi Club	Radio Taxi Stop	RMI Radio Taxi	EB Taxi	Radio Taxi ACI
Data	8 marca 2005 r.	7 kwietnia 2005 r. oraz 27 kwietnia 2005 r.	-	-	-	przed 9 maja 2005	przed 16 maja 2005 r.	-

Karty 56, 79, 82, 90, 106, 287 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/ oraz karty 123, 125, 158, 160-170, 189-190 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/.

Zauważyć należy więc, że niektóre strony postępowania antymonopolowego nie podjęły decyzji o podwyższeniu opłaty za jeden km. Dotyczy to STOiB, Radio Taxi Club, Radio Taxi Stop, Radio Taxi ACI. Warta uwagi jest uchwała ZTP nr 61 z dnia 8 marca 2005 r. *w sprawie podwyższenia ceny kilometra przebiegu za korzystanie z usług taksówek skupionych w radio taxi 9622.* Jej przedmiotem jest podwyższenie opłaty za 1 km do wysokości 1,50 PLN, jednak wejście w życie podwyżki uzależnione jest od faktu zmiany taryfy opłat przez PST i legalizacji taksometrów w samochodach należących do PST, przy czym PST ma tego dokonać jako pierwsze (karta 33 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Należy także zaznaczyć, że decyzje o podwyżkach opłaty początkowej, opłaty za jeden km oraz o terminach ich wejścia w życie podejmowane były w różnych formach, poczynając od uchwały zarządu stowarzyszenia czy zrzeszenia do zarządzenia przedsiębiorcy (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą) skierowanego do współpracujących z nim taksówkarzy. Niekiedy, jak w przypadku W.Gawryszaka (RMI Radio Taxi) i M.Dobkowicz – Gapczyńskiej decyzja o podwyżce nie przybrała żadnej materialnej formy, w postaci jakiegokolwiek dokumentu. Dlatego też nie można wskazać dokładnej daty potwierdzonej dokumentem. W tej sytuacji za pewne i oczywiste można uznać to, że decyzja o podwyżce, co jest zgodne z zasadami logicznego rozumowania, nastąpiła przed jej wprowadzeniem w życie.

W toku postępowania ustalono także następujące **terminy wprowadzenia w życie decyzji o podwyżce <u>opłaty początkowej</u>** – cyfra przy nazwie korporacji oznacza kolejność wprowadzenia podwyżki:

	ZTP [7]	PST [2]	STOiB[6]	Radio Taxi Club [3]	Radio Taxi Stop [5]	RMI Radio Taxi [1]	EB Taxi [4]	Radio Taxi ACI [8]
Data	30 maja – 1 czerwca 2005 r.	11-12 maja 2005 r.	19 - 20 maja 2005 r.	12 - 13 maja 2005 r.	18-19 maja 2005 r.	9 - 11 maja 2005 r.	16 – 17 maja 2005 r.	7 listopada 2005 r.

(Karta 188 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/)

Ustalono także następujące **terminy wprowadzenia w życie decyzji o podwyżce <u>opłaty za jeden km</u>** (taryfa I) - cyfra przy nazwie korporacji oznacza kolejność wprowadzenia podwyżki

	ZTP [4]	PST [2]	STOiB	Radio Taxi Club	Radio Taxi Stop	RMI Radio Taxi [1]	EB Taxi [3]	Radio Taxi ACI
Data	30 maja – 1 czerwca 2005 r.	11-12 maja 2005 r.	-	-	-	9 - 11 maja 2005 r.	16 – 17 maja 2005 r.	-

(Karta 188 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/)

Podkreślić należy, że wszystkie podwyżki weszły w życie **po 20 kwietnia 2005 r.** tzn. po dacie ostatniego przed wprowadzeniem w życie podwyżek spotkania przedstawicieli korporacji taksówkowych w siedzibie ZTP w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26. Nawet jeżeli uchwały o podwyżkach podjęte zostały przed 20 kwietnia 2005 r., tak jak w przypadku PST (uchwała z 7 kwietnia 2005 r.), STOiB (20 grudnia 2004 r.) oraz Radio Taxi Club (31 marca 2005 r.) to i tak weszły w życie dopiero po 20 kwietnia 2005 r.

W związku z podjętymi decyzjami o zmianie stawek za przewóz osób taksówką członkowie korporacji taksówkowych będących stronami przedmiotowego postępowania zmuszeni byli, w celu wprowadzenia tych decyzji w życie, dokonać <u>ponownej legalizacji taksometrów</u> zainstalowanych w swoich samochodach tzn. sprawdzenia taksometru po zmianie układu taryf. Wskazane w powyższych tabelach terminy wprowadzenia w życie przez poszczególne strony decyzji o podwyżce opłaty początkowej oraz o podwyżce opłaty za jeden km są więc datami, w których pracownicy Obwodowego Urzędu Miar w Poznaniu dokonali legalizacji tych taksometrów.

W toku rozmowy z Naczelnikiem Obwodowego Urzędu Miar w Poznaniu, z której sporządzono notatkę służbową, ustalono, że pierwsze próby rezerwacji terminów do legalizacji taksometrów miały miejsce już w październiku 2004 r. Jednak do dnia 18 maja 2005 r. do godz. 8^{15} wnioski o dokonanie sprawdzenia taksometra po zmianie układu taryf złożyły następujące korporacje taksówkowe: RMI Radio Taxi, PST, Radio Taxi Club, EB Taxi, Radio Taxi Stop. Ustalono także, w dniu 18 maja ok. godz. 14^{50} do ww. Urzędu Miar zatelefonował przedstawiciel STOiB i zgłosił zamiar sprawdzenia taksometra po zmianie układu taryf. Zdaniem Naczelnika Urzędu Miar wcześniej STOiB nie zgłaszało takiego wniosku. Ponadto wniosek o przeprowadzenie legalizacji ponownej nr 41 1915/05 złożony przez STOiB wpłynął do Urzędu Miar 20 maja 2005 r. (karta 182 RPZ-400/14/05/BT/ oraz 132 i 138 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/). Potwierdził to także, w toku rozprawy administracyjnej, przeprowadzonej w siedzibie Delegatury UOKiK w Poznaniu w dniu 15 lipca 2005 r., A.Piochacz – prezes STOiB (karta 154 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

W świetle powyższych ustaleń wątpliwej wiarygodności są zeznania A.Piochacza – prezesa STOiB, przesłuchiwanego jako stronę postępowania, złożone w toku rozprawy administracyjnej przeprowadzonej w siedzibie Delegatury Urzędu w Poznaniu w dniu 15 lipca 2005 r. Zeznał on, iż jeszcze w kwietniu 2005 r. umawiał się z Urzędem Miar „na przestawianie taksometrów". Urząd Miar, jego zdaniem, nie dysponował miejscem, aby mogło odbyć się sprawdzanie taksometrów po zmianie układu taryf. Pracownik, który się tym

zajmuje był, zdaniem A.Piochacza, na urlopie. Jak zeznał dalej ustalił on „bodajże z panem Zbyszkiem" (wg. A.Piochacza jeden z pracowników Urzędu zajmujący się sprawdzaniem taksometrów po zmianie układu taryf) „że jak będzie wolny termin to on zadzwoni, ale wstępnie ustaliłem na 20 maja 2005 r. Chyba żeby miał wolny jakiś wcześniej termin". A.Piochacz zeznał również, że dwa, trzy dni wcześniej przed 20 maja 2005 r., a więc 17 albo 18 maja 2005 r., był u pana Zbyszka w siedzibie Obwodowego Urzędu Miar i tam ustalił, że „ten termin 20 maja 2005 roku jest realny" (karta 154 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Podkreślić należy, że niektóre strony postępowania znały wcześniej terminy w jakich inne korporacje taksówkowe będą dokonywały ponownej legalizacji taksometrów, a więc terminy w których wprowadzą w życie decyzje o podwyżce opłaty początkowej lub opłaty za jeden km. M.Dobkowicz-Gapczyńska w toku kontroli, w dniu 17 maja 2005 r. wyjaśniła, że w najbliższym czasie ponownej legalizacji taksometrów dokona Radio Taxi Stop. Ponownej legalizacji taksometrów u członków Radio Taxi Stop dokonano w dniach 18 – 19 maja 2005 r. (karty 150 i 188 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). W.Gawryszak w toku kontroli w dniu 11 maja 2005r. wyjaśnił, że równocześnie z legalizacją taksometrów dokonywaną u członków jego korporacji, odbywa się najprawdopodobniej legalizacja taksometrów u członków PST. Legalizacja taksometrów członków PST miała miejsce w dniach 11 – 12 maja 2005 r. (karty 35 i 188 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

6. Pozostałe ustalenia

Za wiarygodne należy uznać zeznania świadka Natalii Mazur (dalej N.Mazur) - dziennikarki Gazety Wyborczej, autorki artykułów „Jazda na maxa" oraz „Taxitraktat", zamieszczonych w dzienniku Gazeta Wyborcza odpowiednio 11 i 12 maja 2005 r. (karty 1 i 8 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/), która w toku tej samej rozprawy zeznawała jako świadek. Zeznała między innymi, że A.Piochacz, podczas rozmowy telefonicznej przeprowadzonej 11 maja 2005 r., na pytanie dotyczące planowanych podwyżek, powiedział jej „uzgodniliśmy z korporacjami, że wszyscy podniesiemy". Świadek zapisał te słowa w podręcznym zeszycie, którego fragment został załączony do akt sprawy (karta 155 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/). Świadek N.Mazur zeznała także, że A.Piochacz powiedział jej, że rozmowy ciągnęły się około miesiąca. Na jej pytanie czy taki krok tzn. podwyżka „nie obniża konkurencji", prezes STOiB odpowiedział, według świadka, „bzdura ponieważ każda korporacja ma ulgi". Świadek zeznała także, iż A.Piochacz powiedział, że została ustalona kolejność sprawdzania taksometrów po zmianie układu taryf w Urzędzie Miar. Dalej, zdaniem świadka, A.Piochacz mówił, że 30 maja 2005 r. swoje taksometry „przestawią" taksówkarze zrzeszeni w ZTP oraz, że około miesiąc wcześniej odbyło się spotkanie przy ulicy Drużynowej (w siedzibie ZTP). Świadek zeznała także, że A.Piochacz powiedział, że RMI Radio Taxi oraz ZTP podniosą opłaty za jeden km (karta 147 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

W toku rozprawy świadek N.Mazur zeznała także, że w dniu 11 maja 2005 r. rozmawiała jeszcze telefonicznie z G.Algusiewiczem - członkiem zarządu Radio Taxi STOP (w swoich notatkach, a w konsekwencji w artykule z 12 maja 2005 r., świadek błędnie zapisała jego nazwisko). Zeznała, iż G.Algusiewicz powiedział jej że „wszystkie korporacje mają podwyżki, że to zostało ustalone na zebraniu". Tych zebrań, zdaniem świadka, miało być „kilka, wręcz kilkanaście". Ponadto świadek zeznała, że w trakcie autoryzacji wypowiedzi G.Algusiewicza uzgodniła z nim, że na zadane mu pytanie co stanie się, gdy ktoś nie dostosuje się do umowy, G. Algusiewicz odpowiedział „że ta firma straci honor". Świadek zeznała także, że G.Algusiewicz powiedział jej, że miało miejsce losowanie kolejności przestawiania taksometrów. Gwidon Algusiewicz, według świadka, zadzwonił do drukarni,

która zajmuje się drukiem naklejek na samochody (chodzi o naklejki zawierające aktualną taryfę za przejazd taksówką) i powiedział później świadkowi, że „wszyscy którzy mają podnieść cenę poskładali już zamówienia". Według świadka G.Algusiewicz uzasadniając podwyżkę opłat wskazywał, że nie ograniczy ona konkurencji na rynku albowiem każdy ma swoje rabaty i zniżki. Podczas rozmowy z G.Algusiewiczem świadek zapisała także w podręcznym zeszycie, którego fragment został załączony do akt sprawy, wyrażenie „podpisaliśmy umowę". Z odpowiedzi na pytanie zadane G.Algusiewiczowi czy może zobaczyć ww. umowę świadek wywnioskowała, że G.Algusiewicz jej nie posiada lub nie może pokazać. Świadek ponadto stwierdziła, że G.Algusiewicz rozmawiał z nią chętnie (karty 147-148 oraz 149 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Świadek N.Mazur zeznała ponadto, że po ukazaniu się w dniu 12 maja 2005 r. artykułu „Taxitraktat" żaden z jej rozmówców, w szczególności A. Piochacz oraz G. Algusiewicz, nie kontaktowali się z nią w sprawie sprostowania swoich wypowiedzi. Świadkowi nic nie wiadomo także czy ww. osoby kontaktowały się z redakcją Gazety Wyborczej w tym celu (karta 148 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/). Świadek zeznała także, że wypowiedź G. Algusiewicza była autoryzowana (karta 149 – 151 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

Prezes Urzędu nie dał tym samym wiary zeznaniom G.Algusiewicza, który zeznając w charakterze strony, w toku rozprawy administracyjnej w dniu 15 lipca 2005 r., zdecydowanie zaprzeczył jakoby udzielił autoryzacji swojej wypowiedzi jak i w ogóle rozmawiał z dziennikarką Gazety Wyborczej N.Mazur (karta 150-151 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/). Zeznania te stoją bowiem w sprzeczności z jego wcześniejszymi wyjaśnieniami złożonymi w dniu 17 maja 2005 r., w toku kontroli, którą przeprowadzono w siedzibie Radio Taxi STOP w Poznaniu na Osiedlu Wichrowe Wzgórze 17/144. G.Algusiewicz wyjaśnił bowiem podczas ww. kontroli, że „mimo mojej autoryzacji wypowiedzianych słów dziennikarka napisała coś innego, tak jak jej pasowało". Dalej G.Algusiewicz wyjaśnił „rozmowa trwała 15 minut, a ona wycięła to co chciała" (karta 158 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). Ponadto w toku tej samej kontroli R.Konieczny – członek zarządu Radio Taxi Stop dodał, nawiązując do słów G. Algusiewicza, „wspominaliśmy tylko, że takie sytuacje mogły mieć miejsce. Rozmowa była tylko co by się stało gdyby" (karta 158 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/). Protokół kontroli został podpisany zarówno przez G.Algusiewicza oraz R. Koniecznego. Nie złożyli oni żadnych zastrzeżeń do protokołu (karty 156-159 akt adm. RPZ-400/14/05/BT/).

Tezy wypowiedziane przez A.Piochacza oraz G.Algusiewicza dotyczące porozumienia pomiędzy korporacjami taksówkowymi dotyczącego podwyżek opłat za przejazd taksówką mogą odpowiadać rzeczywistości. Ich prawdziwość zdaje się także potwierdzać bieg wypadków, które miały miejsce w okresie od kwietnia 2005 r. Andrzej Piochacz oraz G.Algusiewicz gdy wypowiadali ww. tezy nie byli świadomi, że sprawą podwyżki opłat za przejazd taksówką mógłby zainteresować się Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Mogli nie być także świadomi faktu bezprawności działania.

Prezes Urzędu nie dał także wiary argumentom podnoszonym przez ZTP jakoby podwyżka opłat za przejazd taksówką dokonana przez strony była reakcją na podwyżki dokonane przez inne korporacje taksówkowe w Poznaniu. Zanim strony niniejszego postępowania dokonały podwyżki opłaty początkowej, tylko Radio Lux Taxi oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Taksówkowe (MPT) stosowały opłatę początkową w wysokości 5,00 PLN. Jednak opłata początkowa w ww. wysokości obowiązuje w ww. korporacjach odpowiednio od 6 sierpnia 2003 r. (karta akt adm. 314 RPZ-410/1/05/BT/) oraz od roku 2001 (karta 366 akt

adm. RPZ-410/1/05/BT/). Pozostałe poznańskie korporacje (inne niż strony) tj. Hallo Taxi, Taxi Babex 2, Radio Taxi 515 515, Express Taxi wprowadziły podwyżki opłaty początkowej lub opłaty za jeden km po 1 czerwca 2005 r. (Radio Taxi Koziołki – 2.06.2005 r., Radio Taxi 515 515 – 15.06.2005 r., Radio Taxi Babex 2 – 20.06.2005 r., Expres Taxi – 09.2005, Hallo Taxi – 12.09.2005 r. – karty 133 oraz 312-313, 331, 332, 359 RPZ-410/1/05/BT/), a zatem po terminie wprowadzenia podwyżki przez ZTP. Ponadto to ZTP, a nie PST czy RMI Radio Taxi (W.Gawryszak) jest liderem na rynku i korporacją zrzeszającą największą ilość taksówkarzy (ok. 422). Dlatego to właśnie ZTP jest raczej punktem odniesienia dla innych korporacji w Poznaniu. Nie sposób dać wiary argumentom ZTP jakoby uchwałę z dnia 24 maja 2005 r. w sprawie podniesienia opłaty początkowej zarząd podjął „po obserwacji reakcji klientów na podwyżki innych korporacji" (tj. RMI Radio Taxi oraz PST). Od wprowadzenia podwyżek przez RMI Radio Taxi oraz PST do podjęcia przez zarząd ZTP ww. uchwały minęło bowiem około dwóch tygodni. Trudno w tak krótkim czasie o jakieś sensowne wnioski dotyczące zachowań klientów, a ZTP nie przedstawiło w tym zakresie żądnych badań, raportu czy choćby bardziej szczegółowej informacji na temat ww. obserwacji reakcji klientów.

Ponadto Prezes Urzędu nie dał wiary argumentom stron, że niemal równoczesna podwyżka opłaty początkowej dokonana przez wszystkie strony niniejszego postępowania, która miała miejsce po spotkaniu w dniu 20 kwietnia 2005 r., była wynikiem niezależnego (tj. bez czynienia jakichkolwiek uzgodnień w tym zakresie) i racjonalnego dostosowywania się do zmieniającej się sytuacji na rynku. Ceny paliw, a także inne koszty, rosną bowiem już od kilku lat. Podkreślić należy, że Prezes Urzędu nie kwestionuje faktu wzrostu cen paliwa, części zamiennych do samochodów, pewnych obciążeń publiczno – prawnych czy wystąpienia kosztów związanych z wprowadzeniem kas fiskalnych. Mogło to zwiększyć koszty prowadzenia działalności gospodarczej i być potencjalną przyczyną podwyżki opłat za przejazd taksówką. Jednak podwyżki te, do identycznej wysokości (z 3,50 do 5,00 PLN), miały miejsce niemalże równocześnie i wystąpiły po spotkaniu stron postępowania, które odbyło się 20 kwietnia 2005 r., na którym, co wykazano, rozmawiano o cenach za przejazd osób taksówką. Wyraźnie należy także zaznaczyć, że zarzut postawiony stronom dotyczy zawarcia porozumienia polegającego na ustalaniu cen, a nie podwyżki opłat za przejazd taksówką.

Poza tym nie wymaga dowodu fakt, że ceny samochodów używanych w Polsce, po 1 maja 2004 r. drastycznie spadły. Natomiast ceny nowych samochodów w zasadzie nie zmieniły się. Przeczy to więc twierdzeniem ZTP.

Fakt, że do podwyżek opłat za przejazd taksówką nie doszło w tym samym dniu oraz że strony postępowania dokonały legalizacji taksometrów w kilku terminach (w ciągu maja 2005 r. i w listopadzie 2005 r.), wynika z tego, że w Obwodowym Urzędzie Miar w Poznaniu legalizacją taksometrów zajmuje się tylko dwóch pracowników.

Ponadto przedmiotowa podwyżka opłaty początkowej, dokonana przez strony w okresie od maja do czerwca i w listopadzie 2005 r., nie mogła być bezpośrednim skutkiem, wspominanej przez strony, Uchwały Rady Miasta Poznania Nr XVIII/124/IV/2003 z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie określenia stref cen (stref taryfowych) obowiązujących przy przewozie osób i ładunków taksówkami osobowymi i bagażowymi w Poznaniu. Uchwałą tą Rada Miasta ustaliła jedną strefę cen obowiązującą na terenie całego miasta Poznania (poprzednio na terenie Poznania obowiązywały dwie strefy). Uchwała ta została jednak podjęta na dwa lata przed przedmiotowymi podwyżkami dokonanymi przez strony postępowania od maja do listopada 2005 r. Ponadto już 10 maja 2004 r. Naczelny Sąd

Administracyjny oddalił skargę na ww. uchwałę. Trudno więc przyjąć, że przyczyną przedmiotowej podwyżki opłaty początkowej była podjęta dwa lata wcześniej uchwała Rady Miasta Poznania.

Podnoszony przez strony fakt dużego zróżnicowania opłat za przejazd taksówką wśród poznańskich korporacji taksówkowych nie stanowi dowodu, który przemawiałby za brakiem stosowania przez strony praktyki ograniczającej konkurencję. Z powyższego faktu nic bowiem nie wynika biorąc pod uwagę istotę zarzucanej praktyki. Istotą zarzucanej praktyki jest ustalenie cen za przewóz osób taksówką. To samo dotyczy argumentu, że także inne korporacje taksówkowe w Poznaniu, którym nie postawiono zarzutu zawarcia zakazanego porozumienia, stosują obecnie opłatę początkową w wysokości 5,00 PLN oraz, że opłatę w takiej wysokości stosują także korporacje taksówkowe w innych miastach w Polsce. Zarzut nie dotyczył przecież pobierania opłaty początkowej w wysokości 5,00 PLN, czy podniesienia tej opłaty, lecz ustalania, przez strony niniejszego postępowania, cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustalenie wysokości podwyżek tzw. opłaty początkowej, opłaty za jeden km oraz terminów ich wejścia w życie. Bezsprzecznym bowiem faktem jest, co wcześniej wykazano, podniesienie, w krótkim czasie, przez wszystkie strony niniejszego postępowania antymonopolowego, po spotkaniu, które odbyło się 20 kwietnia 2005 r., opłaty początkowej z poziomu 3,50 PLN do maksymalnego, dopuszczalnego poziomu 5,00 PLN. Mimo, iż więcej korporacji taksówkowych stosuje obecnie opłatę początkową w wysokości 5,00 PLN (np. Hallo Taxi, Radio Lux Taxi, Taxi Babex 2, Radio Taxi 515 515, Express Taxi, MPT - karty 312-313, 314, 331, 332, 359, 366 RPZ-410/1/05/BT/) to jednak nie ustalono i nie ma dowodów na to, że w spotkaniu w siedzibie ZTP w Poznaniu przy ulicy Drużynowej 26 w dniu 20 kwietnia 2005 r. brały udział inne niż strony niniejszego postępowania korporacje taksówkowe.

Wiarygodności ustaleń, że P.Pietrzyk (Radio Taxi ACI) brał także udział w porozumieniu będącym przedmiotem niniejszego postępowania nie przeczy okoliczność, że podwyżka opłaty początkowej w korporacji P.Pietrzyka nastąpiła dopiero w dniu 7 listopada 2005 r. (karta 287 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/) podczas gdy inne strony postępowania podwyżki wprowadziły w maju i czerwcu 2005 r. Paweł Pietrzyk dokonał bowiem podwyżki opłaty za 1 km (z 1,60 na 1,80 PLN) w dniu 7 marca 2005 r., na podstawie zarządzenia z dnia 18 lutego 2005 r. (karta 106 i 114 akt adm. RPZ-410/1/05/BT/), a więc na krótko przed serią podwyżek opłaty początkowej i opłaty za 1 km, dokonanych przez pozostałe strony postępowania. Tłumaczy to zwłokę we wprowadzeniu przez niego kolejnej podwyżki.

Wszystkie strony postępowania antymonopolowego zaprzeczyły jakoby stosowały praktykę ograniczającą konkurencję na lokalnym rynku przewozów osób taksówką na terenie Miasta Poznania poprzez zawarcie porozumienia polegającego na bezpośrednim ustalaniu cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustalenie wysokości podwyżek tzw. opłaty początkowej oraz terminów ich wejścia w życie (karty 55, 65, 70-71, 81-82, 87- 89, 106, 165, 185, akt adm. RPZ-410/1/05/BT/).

<u>Oceniając przedstawiony stan faktyczny Prezes Urzędu zważył, co następuje:</u>

1. Interes publiczny

Podstawą do zastosowania przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, jest ustalenie, czy w rozpatrywanej sprawie doszło do naruszenia interesu

publicznoprawnego. Zgodnie bowiem z art. 1 ust.1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów,* ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

Wydając decyzję stwierdzającą zawarcie przez strony przedmiotowego postępowania antymonopolowego zakazanego porozumienia Prezes Urzędu stwierdził naruszenie interesu publicznoprawnego, gdyż uzgodnienie dokonane przez strony w oczywisty sposób wpłynęło na prawidłowość mechanizmów konkurencji. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Antymonopolowego (obecnie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów) naruszenie interesu publicznego ma miejsce przede wszystkim wówczas, gdy skutkami działań sprzecznych z przepisami prawa antymonopolowego dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, względnie gdy działania te wywołują na rynku niekorzystne zjawiska[3]. Niemniej jednak wskazuje się także, iż dopuszczalne i usprawiedliwione jest wszczęcie postępowania antymonopolowego, gdy bezpośrednio pokrzywdzonym jest jeden podmiot.[4] W takim wypadku ewentualne orzeczenie pełni funkcję prewencyjną. Chroniony jest więc interes publiczny przejawiający się w zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego.[5] Przez zaburzenia rynku rozumie się negatywne zjawiska charakteryzujące jego funkcjonowanie.[6]

W świetle ww. orzecznictwa stwierdzić należy, iż najcięższe naruszenie konkurencji do których zalicza się kartel cenowy (uzgodnienie wysokości opłaty początkowej), zawsze wywołuje niekorzystne działania na rynku, zniekształcając ten rynek lub ograniczając albo eliminując na nim konkurencję. Działania te naruszają więc interes ogólnospołeczny[7]. Ponadto ostatecznymi ofiarami praktyki uzgodnionej przez strony są przede wszystkim konsumenci, którzy doznali realnej, niepowetowanej szkody.

2. Rynek właściwy

Praktyki ograniczające konkurencję zawsze ujawniają się na określonym rynku właściwym. Zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, rynkiem właściwym – do którego odnosi się treść art. 5 ust. 1 tej ustawy – jest rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. **Rynkiem w ujęciu produktowym są usługi polegające na zarobkowym przewozie osób taksówką** – stanowiące towar w rozumieniu przepisu art. 4 pkt. 6 ww. ustawy. Powyższe usługi świadczą bowiem taksówkarze zrzeszeni w stowarzyszeniach (PST, STOiB, Radio Taxi Club) bądź w ZTP (będących stronami niniejszego postępowania) lub współpracujący, na podstawie zawartej umowy, z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą (W.Gawryszak, M.Dobkowicz-Gapczyńska, P.Pietrzyk) i spółką kapitałową Radio Taxi Stop (będącymi stronami niniejszego postępowania).

[3] Wyrok Sadu Antymonopolowego z 24.01.1991 r., XV Amr 8/90, „*Wokanda*" 1992, nr 2.
[4] Wyrok Sadu Najwyższego z 12.09.2003 r., I CKN 504/01, nie publ.
[5] Wyrok Sądu Antymonopolowego z 23.10.2002 r., XVII Ama 133/01, nie publ..
[6] Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 28.11.2003 r., XVII Ama 105/02, nie publ.
[7] Wyrok Sądu Najwyższego z 24.07.2003 r., I CKN 496/01, Dz. Urz. UOKiK 2004/1/283.

Niezbędnym elementem rynku właściwego jest także jego wymiar geograficzny, oznaczający obszar, na którym warunki konkurencji, mające zastosowanie do określonych towarów są jednakowe dla wszystkich konkurentów. Zdaniem Prezesa Urzędu **rynkiem w ujęciu geograficznym jest lokalny rynek obejmujący swoim zasięgiem obszar Miasta Poznania.** To na tym obszarze koncentruje się bowiem działalność stron postępowania w zakresie świadczenia usług przewozu osób taksówką, których świadczeniobiorcami są, w przeważającej części, mieszkańcy Poznania. Ponadto taksówkarze prowadzący działalność gospodarczą na ww. terenie muszą legitymować się licencją na wykonywanie transportu drogowego taksówką wydaną przez Prezydenta Miasta Poznania i stosować się do stawek cen maksymalnych za przewóz taksówką osobową, które obowiązują na terenie Poznania.

W niniejszej sprawie rynkiem właściwym w rozumieniu art. 4 pkt 8 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* jest zatem **lokalny rynek przewozu osób taksówką na terenie Miasta Poznania.** Na tym rynku ujawniło się zakwestionowane niniejszą decyzją porozumienie. Powyższy sposób zdefiniowania rynku właściwego jest w pełni zgodny z wcześniejszymi decyzjami Prezesa Urzędu w podobnych sprawach[8] oraz z orzecznictwem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów[9].

Udział stron postępowania w tak zdefiniowanym rynku, biorąc pod uwagę liczbę zrzeszonych w korporacjach bądź współpracujących z nimi taksówkarzy wynosi 59 %.

Zdaniem Prezesa Urzędu przedsiębiorcami posiadającymi możliwość ograniczenia konkurencji na tak zdefiniowanym rynku właściwym, nie są wyłącznie jego uczestnicy, tj. taksówkarze mający bezpośredni kontakt z konsumentem, zrzeszeni w ZTP, PST, STOiB, Radio Taxi Club czy współpracujący z W.Gawryszakiem. M.Dobkowicz-Gapczyńska, P.Pietrzykiem czy Radio Taxi Stop. **Obok rynku przewozu osób taksówką na terenie Miasta Poznania funkcjonuje także rynek usług informacyjno-dyspozytorskich w zakresie przewozu osób taksówką** (działają na nim strony niniejszego postępowania). Jest on ściśle powiązany z rynkiem przewozu osób taksówką na terenie Miasta Poznania. Same usługi informacyjno - dyspozytorskie bez powiązania ich z usługami przewozowymi nie mogłyby funkcjonować samodzielnie na rynku ponieważ nabywcami tych usług są taksówkarze działający na rynku przewozu osób taksówką. Jeśli taksówkarze nie współpracowaliby z przedsiębiorcami świadczącymi usługi informacyjno – dyspozytorskie, to skazani byliby na świadczenie usług w sposób „nieradiowy", tj. zdobywanie klientów na postoju, czy bezpośrednio ulicy. Spowodowałoby zmniejszenie liczby klientów korzystających z ich usług, jak i obniżenie jakości usług. Trudne stałoby się telefoniczne przywoływanie taksówki.

Przedsiębiorcy świadczący usługi informacyjno – dyspozytorskie mają, w ocenie Prezesa Urzędu, istotny wpływ na rynek przewozu osób taksówką, mimo iż sami nie wykonują usług przewozowych. Wynika to z faktu, że przedsiębiorcy ci przekazują swoim klientom (tj. współpracującym z nimi taksówkarzom) informacje o obowiązującym w korporacji cenniku (taryfa) o jego zmianach, w tym o terminie wprowadzanych zmian, a co najistotniejsze,

[8] Por. decyzja Prezesa Urzędu nr RKR-39/2004 z dnia 30 listopada 2004 r.; Decyzja Prezesa Urzędu nr RKT-29/2005 z dnia 9 maja 2005 r. oraz decyzja Prezesa Urzędu nr RWR-23/2006 z dnia 9 czerwca 2006 r.

[9] Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 maja 2006 r., sygn. Akt XVII AmA 13/05.

decydują o obowiązujących w korporacji rabatach czy promocjach. Posiadając pewną przewagę kontraktową nad współpracującymi z nimi taksówkarzami mają możliwość stosowania wobec nich sankcji za niewykonywanie przewozu osób taksówką zgodnie z taryfą obowiązującą w korporacji. Najdotkliwszą sankcją jest z reguły rozwiązanie umowy ze współpracującym taksówkarzem. Porozumienie zawarte pomiędzy dostawcami usług wywarło więc skutek na lokalnym rynku przewozu osób taksówką na terenie Miasta Poznania, na którym poszkodowanymi są przede wszystkim konsumenci.

Zdaniem Prezesa Urzędu lokalny rynek przewozu osób taksówką na terenie Miasta Poznania podatny jest na powstanie na nim kartelu. Po pierwsze występuje wysoka elastyczność cenowa popytu na świadczone usługi. Dlatego też korporacje mogą obawiać się niekorzystnych skutków jednostronnego podniesienia opłat. Takich niekorzystnych skutków w postaci spadku liczby klientów doświadczyło ZTP w 1995 r. gdy jednostronnie podniosło opłaty za przewóz osób taksówką. Po drugie popyt jest raczej stały i jego zwiększenie daje się zauważyć jedynie w czasie imprez targowych organizowanych przez Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o. Ponadto rynek przewozu osób taksówką jest homogeniczny, bowiem świadczone usługi mają standardowy charakter. Wyjątek stanowi oferta jednej korporacji tzn. Radio LUX Taxi. Różni się ona nieco od pozostałych i skierowana jest raczej do określonej grupy nabywców. Od taksówkarzy zrzeszonych w tej korporacji wymaga się posiadania samochodu określonej marki (Mercedes) i określonego, schludnego wyglądu (obowiązek noszenia krawatów). Oferta Radio Lux Taxi jest przez to droższa od innych. Dzięki obowiązkowi umieszczania naklejek na szybach taksówek obrazujących obowiązującą w danej korporacji taryfę, rynek ten jest wysoce przejrzysty (ewentualna zmowa jest łatwiejsza do utrzymania). Także niewielka liczba uczestników tego rynku (ok. 15 korporacji taksówkowych) sprzyja powstaniu na nim kartelu.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić można, że mimo braku barier wejścia na rynek zarówno ekonomicznych jak i administracyjno – prawnych (warunkiem wejścia na rynek jest jedynie posiadanie dopuszczonego do ruchu samochodu osobowego i uzyskanie licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką osobową co nie stanowi większego problemu), na rynku przewozów osób taksówką na terenie Miasta Poznania istnieją okoliczności ułatwiające zawarcie kartelu. W ocenie Prezesa Urzędu rynek ten jest obecnie rynkiem uregulowanym. Raczej nie występuje na nim nadpodaż usług. Dlatego też ww. rynek podatny jest na powstanie na nim zakazanego porozumienia.

3. Porozumienie

Stronom postępowania antymonopolowego został postawiony zarzut stosowania praktyki ograniczającej konkurencję, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, polegającej na bezpośrednim ustalaniu cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustalenie wysokości podwyżek tzw. opłaty początkowej, opłaty za jeden kilometr oraz terminów ich wejścia w życie.

Zauważyć należy, że kartel cenowy uznawany jest w doktrynie prawa za najcięższe naruszenie prawa konkurencji (tzw. *hard – core restrictions*). Elementem, który najsilniej oddziałuje na stosunki konkurencyjne pomiędzy przedsiębiorcami, a jednocześnie wpływa na wybór ofert przez konsumentów jest bowiem cena. Konkurencja w zakresie cen pozwala na

utrzymanie ich na możliwym do zaakceptowania przez konsumentów i konkurentów poziomie oraz wymusza na konkurentach wzrost efektywności i redukcję kosztów.[10]

Wyjaśniając podstawę prawną przedmiotowej decyzji należy wskazać art. 5 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, statuujący generalny zakaz zawierania porozumień ograniczających konkurencję. Zgodnie z tym przepisem zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest eliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Z kolei w świetle art. 4 pkt 4 ww. ustawy, przez porozumienie rozumie się:

- umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów (art. 4 pkt 4a),
- uzgodnienia dokonane w jakiejkolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki (art. 4 pkt 4b),
- uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych (art. 4 pkt 4c).

Przez przedsiębiorcę, zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* rozumie się między innymi przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. Nr 173 poz. 1807 ze zm.) tj. osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą. Działalnością gospodarczą jest natomiast, zgodnie z przepisem art. 2 ww. ustawy, zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przez związek przedsiębiorców zgodnie z art. 4 pkt 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* rozumie się izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w przepisie art. 4 pkt 1 ww. ustawy.

Niewątpliwie strony przedmiotowego postępowania antymonopolowego są przedsiębiorcami w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* albo związkami przedsiębiorców w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 2 ww. ustawy. Przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej* jest bowiem W. Gawryszak prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowe Radio Taxi Serwis, M.Dobkowicz-Gapczyńska prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „EB TAXI", P.Pietrzyk prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „PASSAT" – Paweł Pietrzyk, a także Radio Taxi – „STOP" Spółka z o. o. Fakt prowadzonej przez nich działalności gospodarczej potwierdzają przede wszystkim, załączone do akt sprawy, odpisy z ewidencji działalności gospodarczej oraz odpis z Rejestru Przedsiębiorców KRS (dot. Radio Taxi STOP). Natomiast związkami przedsiębiorców są: ZTP, PST, STOiB oraz Radio Taxi Club. Zrzeszają one bowiem, na zasadzie dobrowolności, przedsiębiorców w rozumieniu ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej* (tj. taksówkarzy). Bez znaczenia jest przy tym fakt, że związek przedsiębiorców może zrzeszać również inne osoby niebędące przedsiębiorcami w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Wystarczające jest bowiem, dla uznania za związek

[10] E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz.* Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2002, s. 71.

przedsiębiorców, aby jego członkami byli również przedsiębiorcy[11]. Tak samo bez znaczenia jest, czy związek samodzielnie prowadzi działalność gospodarczą.

Definicja porozumień, wskazana w przepisie art. 4 pkt 4 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* jest więc bardzo szeroka i pozwala na objęcie zakazami wynikającymi z art. 5 ww. ustawy wszelkich form skoordynowanych działań niezależnie funkcjonujących przedsiębiorców. W celu wyeliminowania możliwości obejścia prawa poprzez dokonywanie czynności i działań nie spełniających przesłanek umowy cywilnoprawnej uznaje się za porozumienia, jak wskazano powyżej, także **uzgodnienia dokonywane przez przedsiębiorców lub ich związki w jakiejkolwiek formie** (art. 4 pkt 4b ww. ustawy). Istotą tej postaci porozumienia jest koordynacja zachowań przedsiębiorców poprzez świadome współdziałanie, którego celem lub skutkiem jest ograniczenie konkurencji (tzw. praktyki uzgodnione czy tzw. współpraca faktyczna). Koordynacja pozwala bowiem na wyeliminowanie niepewności przedsiębiorców co do przebiegu procesów rynkowych i warunków działania konkurencji[12]. Praktyczna kooperacja pomiędzy przedsiębiorcami zajmuje więc miejsce konkurencji. Decydujące zatem, dla zakazu praktyk uzgodnionych, jest stwierdzenie ograniczenia wolności działania przedsiębiorców przez koordynowanie ich zachowań, czyli stwierdzenie „działań skoordynowanych" zamiast „działań samodzielnych"[13].

Podkreśla się w orzecznictwie i doktrynie, że uzgodnienie takie może również nastąpić w przypadku wzajemnej wymiany informacji o przyszłych zachowaniach rynkowych, w oczekiwaniu na osiągnięcie efektu koordynacyjnego[14]. Przyjmuje się, że wystarczy jeżeli z wyprzedzeniem przedsiębiorcy poinformują się wzajemnie o zachowaniu, przez co każdy z nich może planować swoje działanie, polegając na tym, że konkurenci równolegle uczynią to samo[15]. Sąd Pierwszej Instancji (SPI) w Luksemburgu w wyroku z dnia 6 kwietnia 1995 r. wskazuje także, że „wymiana, między konkurującymi przedsiębiorcami, informacji, które mogą być wykorzystane do stworzenia kartelu stanowi praktykę uzgodnioną (…)"[16]. Z uwagi na fakt, że pojęcie uzgodnionych praktyk zakłada istnienie wzajemnych kontaktów, przyjmuje się także, że warunek ten jest spełniony jeśli ujawnienie prze jednego konkurenta innemu przyszłych zamiarów lub zachowania na rynku było wnioskowane, bądź przynajmniej zaakceptowane, przez tego innego konkurenta[17].

---

[11] Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19.11.1992 roku, XVII Amr 24/92, Orzecznictwo Gospodarcze 1993, z. 1, poz. 7 – E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie …,* s. 39.

[12] E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie …,* s. 44.

[13] T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo antymonopolowe organów wspólnot europejskich*, *Zakaz porozumień ograniczających konkurencję I*, Urząd Antymonopolowy, Warszawa 1996, s. 29.

[14] T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo …,* s. 29; por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14.07.1972 r. w sprawie 48/69 *Imperial Chemical Industries Ltd. v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. Wyroków SE 1972, 619.

[15] T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo …,*s. 112, por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14.07.1972 r. w sprawie 48/69 *Imperial Chemical Industries Ltd. v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. Wyroków SE 1972, 619.

[16] Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (SPI) z dnia 6 kwietnia 1995 r. w sprawie T-142/89 *Usines Gustave Boël SA v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 1995, II-867, w *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 1, Orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1990 – 2004*, Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, s. 228.

[17] Wyrok SPI z dnia 15.03.2000 r. w połączonych sprawach T-25/95 (…) *Cimenteries CB i inni v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 2000, II-491, w *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 2, Orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1990 – 2004*, Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, s. 464 i n.

Działanie uzgodnione ma miejsce także wtedy gdy każdy z przedsiębiorców brał udział w spotkaniach, których celem było ustalenie cen, gdy w toku tych spotkań dochodziło do wymiany informacji między konkurentami na temat cen, które są lub powinny być pobierane na rynku. Przez udział w takich spotkaniach przedsiębiorca partycypuje w uzgodnionej praktyce, której celem jest ujawnianie innym sposobu zachowania się, którego zastosowanie na rynku rozważają wszyscy pozostali[18]. W wielu wyrokach Sąd Pierwszej Instancji jednoznacznie stwierdzał także, że „uczestnictwo w spotkaniach, mających na celu ustalenie progowych cen i kwot sprzedaży, podczas których konkurenci wymieniają informacje o cenach, które zamierzają pobierać (…) stanowi praktykę uzgodnioną, o ile ujawniane informacje mogą być uwzględniane przez uczestniczące przedsiębiorstwa przy określaniu ich zachowań na rynku"[19]. Także Sąd Antymonopolowy w swoim orzecznictwie wskazywał, że norma zakazu kartelu, opisana w art. 5 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* obejmuje również zachowania polegające na ujawnianiu konkurentom, bez względu na zajmowaną przez ujawniającego przedsiębiorcę na rynku pozycję, swej polityki kosztowo-cenowej, jeżeli służy to lub może służyć koordynowaniu cen przez konkurentów[20]. Konkludując stwierdzić należy, że jakikolwiek bezpośredni bądź pośredni kontakt między podmiotami gospodarczymi, takiej natury, że ujawnia konkurentowi sposób zachowania, jaki każdy z nich postanowił przyjąć lub którego przyjęcie na rynku rozważa każdy z nich, stanowi zakazaną praktykę uzgodnioną[21].

W judykaturze przyjmuje się, że w celu udowodnienia, że doszło do praktyk uzgodnionych, nie jest konieczne wykazanie, że przedsiębiorstwo w formalny sposób zobowiązało się, wobec jednego lub wielu innych podmiotów, przyjąć określony sposób postępowania lub, że przedsiębiorstwa uzgodniły, jakie będzie ich przyszłe zachowanie na rynku. Wystarczy, że przez stwierdzenie zamiarów, przedsiębiorstwo wykluczyło lub, przynajmniej, w istotny sposób zmniejszyło niepewność co do zachowania, jakiego można się spodziewać na rynku z jego strony[22]. Bez znaczenia, w ocenie Prezesa Urzędu, jest więc czy strony przedmiotowego postępowania uważały się za związane – prawnie, faktycznie lub moralnie – do podjęcia uzgodnionych działań.

Przyjmuje się także w doktrynie, iż w razie braku bezpośrednich dowodów na udowodnienie praktyk ograniczających konkurencję, dopuszczalnym jest oparcie się na

---

[18] T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo …,* s. 29; por. także decyzja Komisji z dnia 23.04.1986 r. w sprawie IV/31.149 – *Polypropylene*, Dz. Urz. WE 1986 L 230/1.

[19] Wyrok SPI z dnia 24.10.1991 r. w sprawie T-1/89 *Rhône-Poulenc S.A. v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 1991, II-867; wyrok SPI z dnia 24.10.1991 w sprawie T-2/89 *Petrofina v. Komisja Wspólnot Europejskich,* Zb. orz. 1991, II-1087; wyrok SPI z dnia 17.12.1991 r. w sprawie T-4/89 *BASF AG v. Komisja Wspólnot Europejskich,* Zb. orz. 1991, II-1523, wyrok SPI z dnia 17.12.1991 r. w sprawie T-6/89 *Enichem v. Komisja Wspólnot Europejskich* , Zb. orz. 1991, II-1623; wyrok SPI z dnia 17.12.1991 r. w sprawie T-7/89 *SA Herkules Chemicals NV v. Komisja Wspólnot Europejskich,* Zb. orz. 1991, II-1711; wyrok SPI z dnia 17.12.1991 w sprawie T-8/89 *DSM NV v. Komisja Wspólnot Europejskich,* Zb. orz. 1991, II-1833; wyrok SPI z dnia 10.03.1992 r. w sprawie T-9/89 *Hüls AG v. Komisja Wspólnot Europejskich,* Zb. orz. 1992, II-499; wyrok SPI z dnia 10.03.1992 r. w sprawie T-12/89 *Solvay & CIE S.A. v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 1992, II-907; wyrok SPI z dnia 10.03.1992 r. w sprawie T-14/89 *Montedipe v. Komisja Wspólnot Europejskich* , Zb. orz. 1992, II-1155, w *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 1* …, s. 54, 55, 67, 69, 70, 74, 86, 92, 98.

[20] Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 20.09.1995r., sygn. akt: XVII Amr 15/95.

[21] Wyrok SPI z dnia 15.03.2000 r. w połączonych sprawach T-25/95 (…) *Cimenteries CB i inni v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 2000, II-491 w *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 2* …, s. 471.

[22] Por. wyrok SPI z dnia 14.05.1998 r. w sprawie T-347/94 *Mayr-Melnho Kartongesellshaft GmbH v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 1998, II-1751, *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 1 …,* s. 381 i 382.

dowodach pośrednich, poprzez odwołanie się, zgodnie z art. 81 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów,* do przepisów *Kodeksu postępowania cywilnego* dotyczących reguł odnoszących się do domniemań faktycznych[23]. Stosownie do art. 231 KPC można uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów. Także w judykaturze wskazywano, iż fakt zawarcia zakazanego prawem porozumienia (w przypadku braku dowodów bezpośrednich) może być udowodniony w sposób pośredni, jeżeli podobieństwo postępowania przedsiębiorców nie da się wyjaśnić bez założenia wcześniej uzgodnionego zachowania tych podmiotów na rynku[24]. Trybunał Sprawiedliwość w Luksemburgu także dopuszcza stwierdzenie istnienia praktyki uzgodnionej bez konkretnego dowodu, jeżeli, przy uwzględnieniu wszelkich poszlak, identyczności zachowań przedsiębiorców nie da się wyjaśnić inaczej niż uzgodnieniem[25].

Praktyka uzgodniona zakłada, poza uzgodnieniem jako takim, również istnienie zachowania na rynku zgodnego z uzgodnieniem oraz związek przyczynowo – skutkowy między tymi dwoma czynnikami. Zdaniem Prezesa Urzędu zachowanie na rynku zgodne z uzgodnieniem nastąpiło. Wszystkie strony, co zostało dowiedzione ponad wszelką wątpliwość podniosły opłaty początkowe za przejazd taksówką z poziomu 3,50 do 5,00 PLN, w następujących po sobie kolejno terminach. Podwyżki zostały wprowadzone po 20 kwietnia 2005 r., a zatem po ostatnim spotkaniu stron w siedzibie ZTP w Poznaniu (jednym z wielu), na którym omawiano kwestię cen za przejazd taksówką. W toku postępowania udowodniono fakt obecności na ww. spotkaniu przedstawicieli każdej ze stron. Nawet jeśli niektóre ze stron tzn. M.Dobkowicz-Gapczyńska, P.Pietrzyk czy członkowie zarządu Radio Taxi Stop (G.Algusiewicz oraz R.Konieczny), jak twierdzą, nie byli obecni osobiście na spotkaniu w dniu 20 kwietnia 2005 r., to byli na nim obecni, co zostało udowodnione, przedstawiciele ich korporacji taksówkowych. Należy więc domniemywać, że uzgodnione przez strony działanie (zmowa) polegające na wymianie informacji o podwyżkach, wysokości tych podwyżek, terminach wejścia w życie (to uzależnione było także od terminu legalizacji taksometrów w Obwodowym Urzędzie Miar), a więc o polityce cenowej jaką każda ze stron postanowiła przyjąć lub której przyjęcie na rynku rozważa oraz uwzględnienie uzyskanych w ten sposób informacji we własnym postępowaniu, miało miejsce i wpłynęło na ich zachowanie na rynku właściwym. Strony postępowania dzięki wymianie informacji, dokonywanej podczas spotkań, w tym podczas ostatniego spotkania w dniu 20 kwietnia 2005 r., całkowicie wykluczyły niepewność w zakresie swoich wzajemnych działań dotyczących polityki cenowej w zakresie opłaty początkowej. Pomiędzy skutkiem (wprowadzenie przez strony podwyżek opłaty początkowej), a ich zachowaniem (regularne, bezpośrednie kontakty i spotkania, wymiana informacji o cenach, wykluczenie niepewności co polityki cenowej konkurentów) istnieje, zdaniem Prezesa Urzędu, widoczny związek. Spotkania stron, wymiana informacji, wykluczenie niepewności co polityki cenowej konkurentów były więc przyczyną podwyżki opłaty początkowej dokonane przez strony (skutek).

Jest rzeczą oczywistą, że przedsiębiorcy w sytuacji postawienia zarzutu zawarcia zakazanego porozumienia, co do zasady, dążą wszelkimi środkami do udowodnienia, że w danym konkretnym przypadku nie mamy do czynienia ze skoordynowanym zachowaniem

---

[23] St. Gronowski, *Ustawa antymonopolowa, Komentarz*, 2 wydanie, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 1999, s. 165.

[24] Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 1.03.1993 r., XVII Amr 37/92, „*Orzecznictwo Gospodarcze"* 1993, z. 3, poz. 63; Por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 20.09.1995 r., XVII Amr 15/95, „*Wokanda"* 1996, Nr 8 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.4.1996 r., I CRN 49/96, OSNCP 1996, Nr 9, poz. 124.

[25] T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo …,* s. 30.

lecz z indywidualną oceną rynku, każącą im działać równolegle z ich konkurentami. Postulat samodzielności zachowań przedsiębiorcy na rynku nie eliminuje bowiem prawa przedsiębiorcy do „(…) czujnego dostosowywania się do stwierdzonego lub oczekiwanego zachowania się konkurentów (…)”[26]. Argument dotyczący paralelnych zachowań przedsiębiorców (stron) podnoszony był także w przedmiotowym postępowaniu antymonopolowym.

Zachowania paralelne polegają na świadomym dostosowywaniu się przedsiębiorców do zmienionych warunków rynkowych, w tym do zachowań konkurentów. Jest to normalna reakcja rynkowa i nie jest zakazana. Warunkiem uznania takich działań za legalne jest ich **adekwatność do nowej sytuacji na rynku**[27]. Typowym przykładem jest podniesienie cen jako reakcja na wzrost ceny jednego z kluczowych komponentów produktu czy podobne posunięcia ze strony konkurencji. Charakterystyczną cechą zachowań paralelnych jest brak – charakterystycznego dla zakazanego porozumienia – elementu uzgodnienia, podjętego w jakiejkolwiek formie.

Zdaniem Prezesa Urzędu nie można na gruncie przedmiotowego postępowania mówić o zachowaniach paralelnych stron tego postępowania. Powyżej wskazany postulat samodzielności zachowań przedsiębiorców „…przeciwdziała jednakże stanowczo wszelkim bezpośrednim lub pośrednim kontaktom między przedsiębiorstwami, których celem lub skutkiem jest wpłynięcie na zachowania rynkowe aktualnego lub potencjalnego konkurenta lub choćby informowanie go o własnych podjętych lub zamierzonych działaniach”[28]. Gdy dostosowanie się do zmienionych warunków rynkowych poprzedzone jest dowolnym uzgodnieniem, traktuje się je jako porozumienie[29].

Ponadto zachowania paralelne polegają na podążaniu za liderem na rynku, mającym na nim największy udział. Zgodnie z poglądami judykatury „ (…) naśladownictwo zachowań rynkowych jest uzasadnione wówczas, gdy decyzja o podwyżce zostaje podjęta przez podmiot, będący liderem rynku i mający na nim największy udział”[30]. W przedmiotowej sprawie lider na rynku tj. ZTP posiadający na nim, biorąc pod uwagę liczbę zrzeszonych taksówkarzy (ok. 422), ok. 16% udział wprowadził podwyżkę opłaty początkowej jako ostatni ze stron postępowania. Jako ostatni podjął także uchwałę o podwyżce opłaty początkowej. Nastąpiło to dopiero 24 maja 2005 r. Ponadto nie sposób pominąć faktu bezpośrednich, regularnych spotkań stron postępowania i wymiany podczas tych spotkań informacji

---

[26] Ibidem, s. 28; por. także wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16.12.1975 r. w sprawie *Coöperative verenigung „Suiker Unie” UA i inni v. Komisja Wspólnot Europejskich,* zbiór wyroków TS 1975, s. 1663., T. Skoczny, *Podstawowe orzecznictwo antymonopolowe organów wspólnot europejskich, Zakaz porozumień ograniczających konkurencję II*, Urząd Antymonopolowy, Warszawa 1996, s. 13.

[27] E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie …,* s. 45.

[28] T. Skoczny, W. Springer, Podstawowe orzecznictwo …, s. 29; por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16.12.1975 r. w sprawie *Coöperative verenigung „Suiker Unie” UA i inni v. Komisja Wspólnot Europejskich*, zbiór wyroków TS 1975, s. 1663; wyrok SPI z dnia 12.07.2001 r. w połączonych sprawach T-202/98, T-204/98 i T-207/98 *Tate&Lyle plc British Sugar plc, Napier Brown & Co. V. Komisja Wspólnot Europejskich* (Zb. Orz. 2001, II-2035); wyrok SPI z dnia 20.04.1999 r. w połączonych sprawach T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94, T-335/94 *Limburgse Winyl Maatschappij NV, Elf Atochem SA, BASF AG, Shell International Chemical Company Ltd, DSM NV oraz DSM Kunststoffen BV, Wacker-Chemie GmbH, Hoechst AG, Societe artesienne de winyle, Montedison SpA, Imperial Chemical Industries plc, Hüls AG i Enichem SpA v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 1999, II-931, *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 2 …,* s. 435.

[29] Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5.10.2005 r., sygn. Akt VI A Ca 1146/04.

[30] Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5.10.2005 r., sygn. akt VI A Ca 1146/04.

o cenach. Wyklucza to przyjęcie, że w sprawie miały miejsc jedynie dozwolone zachowania równolegle a nie zakazane uzgodnienie.

W przedmiotowej sprawie nie istnieje, zdaniem Prezesa, żadne inne poza uzgodnieniami dokonanymi przez strony postępowania, racjonalne wyjaśnienie dla jednoczesnych, niemalże identycznych działań stron dotyczących podwyżki opłaty początkowej. Podobne zachowania stron, wskazane wyżej, nie są adekwatne do istniejących warunków rynkowych. Nie zaszły bowiem żadne nowe okoliczności, które uzasadniałyby podwyżkę dokonaną przez wszystkie strony akurat od maja do czerwca i w listopadzie 2005 r. Paliwa drożały przecież od dłuższego czasu, ceny samochodów używanych spadały, a samochodów nowych w zasadzie nie zmieniły się. Nie wzrosły także gwałtownie obciążenia publiczno – prawne.

Stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie zachowania stron wykazywały wiele podobieństw. Bezsprzecznie udowodniono fakt licznych, regularnych, bezpośrednich spotkań przedstawicieli rywalizujących ze sobą korporacji taksówkowych – stron postępowania. Udowodniono, także, ponad wszelką wątpliwość, że ostatnie z nich miało miejsce w dniu 20 kwietnia 2005 r. w siedzibie ZTP w Poznaniu, przy ulicy Drużynowej 26. Udowodniono, że przedmiotem rozmów podczas tego i innych spotkań były stosowane przez korporacje taksówkowe (strony postępowania) opłaty za przejazd taksówką, w tym opłata początkowa, jej wysokość oraz zagadnienie jej zmiany (a zatem działania zamierzane). Udowodniono fakt wprowadzenia przez wszystkie strony podwyżek opłaty początkowej z 3,50 na 5,00 PLN, niemalże w tym samym czasie (od 9 maja do 1 czerwca 2005 r. oraz 7 listopada 2005 r.), po serii spotkań stron, podczas których wymieniano informacje o cenach. Wskazuje to na istnienie zakazanego porozumienia. Wszystko to jest bardzo charakterystyczne i ewidentnie wskazuje na zawarcie zakazanego porozumienia.

Mając na uwadze ww. ustalone fakty oraz skutek w postaci podniesienia przez wszystkie strony postępowania wysokości opłaty początkowej wywieść można uzasadniony wniosek o istnieniu uzgodnienia dokonanego przez strony przedmiotowego postępowania. Uzgodnienie to, zdaniem Prezesa Urzędu, polega na świadomej kooperacji tzn. wzajemnej wymianie pomiędzy stronami postępowania, podczas spotkań, w tym spotkania w dniu 20 kwietnia 2005 r. w siedzibie ZTP informacji o obecnych i przyszłych zachowaniach rynkowych w zakresie opłaty początkowej. Tym samym strony wykluczyły niepewności co do swoich zachowań, których można się spodziewać na rynku. Nie do zaakceptowania jest, zdaniem Prezesa Urzędu, teza, że bez uprzedniej wymiany informacji o obecnych i zamierzonych działaniach w zakresie opłaty początkowej strony postępowania podniosłyby opłaty początkowe do tego samego poziomu (do 5,00 PLN), o tą samą wielkość (1,50 PLN), niemalże jednocześnie (po ostatnim spotkaniu w dniu 20 kwietnia 2005 r.) i że nastąpiło to u podmiotów o tak zróżnicowanej formie organizacyjno – prawnej (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stowarzyszenia, zrzeszenia, spółka kapitałowa). Ponadto do identycznej podwyżki opłaty początkowej u wszystkich stron doszło pomimo braku nowej sytuacji na rynku, która by ją uzasadniała. Mimo, iż nie zostało wykazane, aby doszło do zawarcia przez strony sformalizowanej umowy (pisemnej czy ustnej) ustalającej wysokość opłaty początkowej, to jednak wystarczające do uznania za praktykę ograniczającą konkurencję, jest ustalenie, że nastąpiła świadoma koordynacja zachowań stron i przyjęcie sposobu współdziałania, którego skutkiem jest ograniczenie konkurencji.

Prezes Urzędu nie kwestionuje prawa korporacji taksówkowych do zmian cen za świadczone usługi przewozu osób taksówką. Podjęcie decyzji o podwyżkach cen, jako rezultacie działania mechanizmów rynkowych podaży i popytu, jest prawem każdego

z przedsiębiorców i nie jest sprzeczne z ustawą *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Nielegalne jest natomiast ustalanie bezpośrednio lub pośrednio cen w myśl przepisu art. 5 ww. ustawy – stanowi to zakazane porozumienie ograniczające konkurencję.

Strony postępowania, zdaniem Prezesa Urzędu, w żaden sposób nie udowodniły istnienia okoliczności, które ukazałyby fakty ustalone w toku postępowania w innym świetle. Nie udowodniły istnienia okoliczności, które umożliwiałyby inne, niż dokonane przez Prezesa Urzędu, racjonalne wyjaśnienie tych faktów.

Należy także podkreślić, że żadna ze stron nie zdystansowała się publiczne od dokonanego uzgodnienia. Wręcz przeciwnie, przedstawiciele niektórych stron potwierdzali te ustalenia w swoich wypowiedziach dla prasy.

Zdaniem Prezesa Urzędu, uzgodniona przez strony postępowania praktyka, a tym samym zakazane w rozumieniu art. 5 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* antykonkurencyjne porozumienie trwa nadal, począwszy co najmniej od 20 kwietnia 2005 r., Wszystkie strony nieprzerwanie stosują bowiem opłatę początkową w wysokości 5,00 PLN. Dlatego też, zgodnie z normą prawną wynikającą z przepisu art. 9 ww. ustawy Prezes Urzędu nakazał zaniechanie stosowania prze strony praktyki polegającej na bezpośrednim ustalaniu cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustalenie wysokości podwyżek tzw. opłaty początkowej oraz terminów ich wejścia w życie.

Zdaniem Prezesa Urzędu trudno także zakładać nieumyślność działania stron postępowania (lekkomyślność czy niedbalstwo). Po kilkunastu latach obowiązywania ustaw antymonopolowych w Polsce przedsiębiorcy muszą znać podstawowe regulacje w tym zakresie. Ponadto wskazuje się w orzecznictwie, że „każdy obywatel, podejmując działalność gospodarczą i dbając o swój interes, winien podejmować decyzje w sposób przemyślany, zgodny z prawem”[31]. Wartym podkreślenia jest także fakt, że już w pierwszym artykule prasowym, zatytułowanym „Jazda na maksa”, zamieszczonym w dzienniku Gazeta Wyborcza w dniu 11 maja 2005 r., w którym Autorka sugerowała istnienie pomiędzy poznańskimi korporacjami taksówkowymi zakazanej zmowy cenowej, ukazał się komentarz jednego z pracowników Delegatury UOKiK w Poznaniu, w którym wskazano na bezprawność wspólnych ustaleń cenowych dokonywanych pomiędzy przedsiębiorcami oraz na fakt, że takie ustalenie stanowi najcięższe naruszenie prawa konkurencji. Mimo tego uzgodnienie dokonane przez strony było wprowadzane w życie.

4. Cel lub skutek porozumienia.

Dla uznania porozumienia za naruszające zakaz określony w przepisie art. 5 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* wystarczające jest aby celem działań lub skutkiem było naruszenie konkurencji. Zgodnie z orzecznictwem sądowym „(…) dla uznania konkretnego działania albo zaniechania za przejaw praktyki monopolistycznej nie jest wcale konieczne, aby owo zachowanie wywołało skutki na rynku. Dla bytu praktyki monopolistycznej wystarczającym jest już bowiem sama możliwość wystąpienia na rynku negatywnych skutków będących przejawem ograniczenia konkurencji”.[32] Podobnie orzekł także Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w innym wyroku wskazując, że cel antykonkurencyjny i skutek antykonkurencyjny porozumienia nie muszą wystąpić łącznie.

[31] Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1.10.1999 r., III SA 7493/98.
[32] Wyrok Sądu Antymonopolowego z 15.07.1998 roku, XVII Ama 32/98.

Dla stwierdzenia naruszenia art. 5 ust. 1 pkt 1 nie ma zatem istotnego znaczenia czy doszło do ograniczenia czy eliminacji konkurencji, skoro już sam cel może stanowić o nielegalności porozumienia[33]. W orzecznictwie wspólnotowym wskazuje się także, że nawet jeśli nie obserwowano stosowania w praktyce ustalonych cen, decyzje ustalające je miały na celu ograniczenie konkurencji[34]. A jeśli celem porozumienia jest zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji to nie ma potrzeby brać pod uwagę rzeczywistych skutków porozumienia[35].

Niemniej jednak, w ocenie Prezesa Urzędu, skutek w postaci ograniczenia na lokalnym rynku przewozu osób taksówką na terenie Miasta Poznania niewątpliwie nastąpił. Strony postępowania, które posiadają 59 % udział w tym rynku całkowicie wyłączyły pomiędzy sobą konkurencję w zakresie opłaty początkowej. Stosują bowiem cenę tzn. opłatę początkową w ustalonej wysokości. Jeżeli zatem na ponad połowie rynku właściwego wyłączono konkurencję w zakresie wysokości opłaty początkowej to uznać należy, że skutki zawartego porozumienia cenowego dla rynku właściwego są wybitnie antykonkurencyjne - w bardzo poważny sposób ograniczające konkurencję cenową.

5. Niestwierdzenie stosowania praktyki ograniczającej konkurencję poprzez zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na bezpośrednim ustalaniu cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustalenie wysokości podwyżek tzw. opłaty za jeden kilometr oraz terminów ich wejścia w życie.

Prezes Urzędu nie stwierdził ustalenia przez strony niniejszego postępowania wysokości podwyżek opłaty za jeden kilometr (taryfa I) i terminów ich wejścia w życie. Nie nastąpił bowiem w tym przypadku widoczny skutek w postaci wprowadzenia podwyżek w życie przez wszystkie strony. Podwyżki opłaty za jeden km wprowadziło tylko ZTP, PST, RMI Radio Taxi (W.Gawryszak) oraz EB Taxi (M.Dobkowicz-Gapczyńska). Podwyżki tej opłaty nie były jednak identyczne. Strony, które ją wprowadziły nie podniosły jej do tego samego poziomu i podwyższyły ją o inną wielkość. Trudno więc domniemywać w tym przypadku uzgodnienie.

6. Wysokość nałożonych kar

Zgodnie z art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, Prezes UOKiK może nałożyć, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 5, w zakresie niewyłącznym na podstawie art. 6 i 7, lub naruszenia zakazu

[33] Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 marca 2004 r. sygn.: XVII Ama 40/02.

[34] Wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) z dnia 11.07.1989 roku w sprawie 246/86 *S.C. Belasco i inni v Commission* [1989] ECR 2117, *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom I, Orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1962 – 1989, Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2004,* s. 487.

[35] Wyrok ETS z dnia 13 .06.1966 roku w sprawach 56/64 i 58/64 *Consten GmbH und Gruding – Verkaufs – GmbH v Commission* [1966], ECR 299, *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom I, Orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1962 – 1989 …,* s. 66 ; Por. wyrok ETS w sprawie C – 235/92 P *Montecatini* [1999], ECR I – 4539, par. 122; wyrok ETS w sprawie C – 277/87 *Sandoz Prodotii Farmaceutici v Commission* [1990] ECR I – 45; wyrok ETS w sprawie C – 219/95 *Ferriere Nord v Commission* [1997] ECR I – 4411, par. 14 i 15.

określonego w art. 8. Rozstrzygnięcie w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej posiada więc fakultatywny charakter. Skuteczna polityka karania wymaga jednak, by w przypadku stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki ograniczającej konkurencję zasadą było nakładanie kary pieniężnej[36].

Ustawa *o ochronie konkurencji i konsumentów* nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniana jest wysokość, nakładanych na przedsiębiorców kar. Norma prawna wynikająca z art. 104 ww. ustawy stanowi jedynie, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy. Jest rzeczą oczywistą, iż na wysokość kary musi mieć także wpływ stopień zagrożenia lub naruszenia interesu publicznoprawnego stosowanymi praktykami ograniczającymi konkurencję. Ponadto w judykaturze wskazuje się, że w przypadku kar za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję przesłankami które należy brać pod uwagę są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć.[37]

W decyzji stwierdzono zawarcie przez ww. przedsiębiorców porozumienia ograniczającego konkurencję na lokalnym rynku przewozów osób taksówką na terenie Miasta Poznania polegającego na bezpośrednim ustalaniu cen za usługi przewozu osób taksówką tzn. ustalenie wysokości podwyżek tzw. opłaty początkowej oraz terminów ich wejścia w życie. Powyższą praktykę (kartel cenowy) zalicza się do najcięższych naruszeń konkurencji (*hard-core cartels*). Ustalając wysokość kary należało, zdaniem Prezesa Urzędu, oprócz ww. faktu, zwrócić także szczególną uwagę na istotny wpływ, jaki zakazane porozumienie miało na rynek właściwy w niniejszej sprawie. Doszło bowiem do eliminacji konkurencji w znacznej jego części. Skutki naruszenia ustawy odczuwalne były w odniesieniu do ponad połowy rynku właściwego (59 %) i są w zasadzie nieodwracalne. Nie sposób bowiem w ogóle odnaleźć podmioty poszkodowane i naprawić im szkody. Ponadto zakazana praktyka nadal trwa. Strony nie zaniechały jej stosowania mimo wszczętego w tej sprawie postępowania antymonopolowego. Stosowana praktykę należy zakwalifikować jako praktykę długotrwałą, albowiem jest stosowana od ponad roku. Wszystkie strony nieustannie uzyskują ewidentne, a zarazem nieuzasadnione korzyści finansowe ze stosowanej praktyki.

Ustalając wysokość faktycznie nakładanej kary pieniężnej wzięto także, jako jedyne kryterium łagodzące fakt, że wszystkie strony naruszyły przepisy *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* po raz pierwszy. Prezes Urzędu wziął także pod uwagę fakt, że wszystkie strony nie zaprzestały stosowania praktyki ograniczającej konkurencje pomimo toczącego się postępowania oraz że działanie stron nie może być, w świetle ustalonych faktów, uznane za nieumyślne. Ustalając wysokość kary wzięto także pod uwagę dochody stron oraz fakt, że jest ona nakładana także na stowarzyszenia (PST, STOiB, Radio Taxi Club) i zrzeszenie (ZTP), których przychody składają się głównie ze składek członkowskich.

Na wszystkie strony, za wyjątkiem P.Pietrzyka, nałożono karę w wysokości **2,5 %** przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, a zatem **25%** kary maksymalnej. Kara w jednakowych procentowych rozmiarach (za wyjątkiem P.Pietrzyka) wynika z faktu, że wszystkie strony aktywnie, w tym samym stopniu,

[36] Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8.11.2004 r., sygn. Akt XVII Ama 81/03.
[37] Wyrok Sądu Najwyższego z 27.06.2000 r., I CKN 793/98.

uczestniczyły w zakazanym porozumieniu, a żadnej ze stron, w świetle zebranego materiału dowodowego, nie można przypisać roli inicjatora czy lidera. Mniejsza kara nałożona na P.Pietrzyka wynika natomiast z faktu, że z działalności polegającej na świadczeniu usług informacyjno – dyspozytorskich uzyskuje on przychód w wysokości [tajemnica przedsiębiorstwa - § 1 załącznika nr 2 do decyzji] co stanowi jedynie ok. 2,8% całości osiągniętego przez niego przychodu. Gdyby nałożono na niego karę stanowiącą 2,5% całego przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia, w więc w takiej samem proporcji jak na pozostałe strony, byłaby ona niewspółmiernie wysoka. Dlatego też nałożono na niego karę w wysokości **0,07 %** przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary tj. **0,7%** najwyższej możliwej kary. Kara nałożona na P.Pietrzyka stanowi 25% kwoty uzyskanej z działalności polegającej na świadczeniu usług informacyjno – dyspozytorskich.

Mając powyższe na uwadze orzeczono o karach jak w sentencji decyzji. Zdaniem Prezesa UOKiK nałożone kary będą w wystarczającym stopniu odczuwalne aby powstrzymać ww. przedsiębiorców od ewentualnych naruszeń ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w przyszłości. Jednocześnie kary w ww. wysokościach spełniają funkcję represyjną. Kara ma więc charakter represyjno – prewencyjny. Zdaniem Prezesa Urzędu nałożone kary pozostają w zgodności z aksjologią ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów,* ukierunkowaną na rozwój konkurencji w interesie konsumentów i przedsiębiorców[38]. Kary nałożono także na rozsądnym poziomie w stosunku do sytuacji finansowej stron, mimo bardzo poważnego naruszenia interesu publicznoprawnego, wywołanego stosowaniem przez strony praktyki ograniczającej konkurencję.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak na wstępie.

Karę pieniężną należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000, w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu, zgodnie z przepisem art. 105 ust. 4 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów.*

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy *o ochronie o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479[28] § 2 *Kodeksu postępowania cywilnego* – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

[38] Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 17.02.1999 r., sygn. akt XVII Ama 78/98.

Otrzymują :

1. Danuta Stawicka – Radca Prawny z Kancelarii Prawnej Piotr Stawicki i Danuta Stawicka s.c. z siedzibą w Poznaniu przy ulicy Ogrodowej 15/4 reprezentująca Zrzeszenie Transportu Prywatnego, ul .Drużynowa 26, 61 – 483 Poznań,
2. Poznańskie Stowarzyszenie Taksówkarzy, ul. Zielona 8, 61 – 851 Poznań,
3. Stowarzyszenie Transportu Osobowego i Bagażowego, Oś. Oświecenia 66, 61 – 209 Poznań,
4. Stowarzyszenie „RADIO – TAXI – CLUB" Towarzystwo Sieciowe, Os. Dębina 1, 61 – 450 Poznań,
5. Dominik Czubanowski zam. w Śremie przy ulicy Grunwaldzkiej 2/3, reprezentujący Radio Taxi – „STOP" Spółka z o. o., Oś. Wichrowe Wzgórze 17/144, 61 – 699 Poznań,
6. Wiesław Gawryszak, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowe Radio Taxi Serwis, ul. Rolna 70/11, 61 – 491 Poznań (adres dla doręczeń: ul. Piątkowska 94A, 60-649 Poznań),
7. Małgorzata Dobkowicz – Gapczyńską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „EB TAXI", Oś. Wł. Łokietka 1/47, 61-617 Poznań,
8. Marek Michejda reprezentujący Pawła Pietrzyka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „PASSAT" – Paweł Pietrzyk, ul. Robocza 4, 61-538 Poznań,
9. aa.